

PROSPEKT INFORMACYJNY DOBROWOLNEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO PZU

WARSZAWA, 10 MAJA 2019 R.

PROSPEKT INFORMACYJNY DOBROWOLNEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO PZU

Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA
al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa

pzu.pl/ikze

Podstawy prawne sporządzenia Prospektu Informacyjnego:

Art. 189 Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1906 z późn. zm.) oraz §§ 3, 5, 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 142 z późn. zm.).

Data decyzji Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie udzielenia zezwolenia Powszechnemu Towarzystwu Emerytalnemu PZU SA na utworzenie Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU – 22 listopada 2011 r.

Miejsce i data sporządzenia prospektu: Warszawa, 10 maja 2019 r.

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA PROSPEKTU	1
WARTOŚĆ JEDNOSTKI ROZRACHUNKOWEJ	2
1 INFORMACJA ZARZĄDU TOWARZYSTWA	3
WYNIKI DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ I OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO DFE PZU	5
2 STATUT DOBROWOLNEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO PZU	13
3 ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE DOBROWOLNEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO PZU	23
4 SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA	39
5 OŚWIADCZENIE DEPOZYTARIUSZA	43

WARTOŚĆ JEDNOSTKI ROZRACHUNKOWEJ

wartość jednostki rozrachunkowej na dzień:

– rozpoczęcia działalności przez Fundusz (18.01.2012)	10,00 zł
– ostatniej wyceny w roku obrotowym (31.12.2018)	26,84 zł
– ostatniej wyceny w roku obrotowym poprzedzającym wycenę o 3 lata (31.12.2015)	22,36 zł
– ostatniej wyceny w roku obrotowym poprzedzającym wycenę o 5 lat (31.12.2013)	19,78 zł

wysokość stopy zwrotu osiągnięta przez DFE PZU:

– za ostatnie 3 lata (31.12.2015–31.12.2018):	20,036%
– za ostatnie 5 lat (31.12.2013–31.12.2018):	35,693%

1

INFORMACJA ZARZĄDU TOWARZYSTWA

SZANOWNI PAŃSTWO,

pragniemy przedstawić Państwu najważniejsze informacje dotyczące działalności Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU (DFE PZU) w 2018 roku. Z nieukrywaną satysfakcją informujemy, że 2018 rok był dla nas niezwykle udany. Doniosłym wydarzeniem było przejście przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU (PTE PZU) zarządzania funduszami – Pekao Otwartym Funduszem Emerytalnym (Pekao OFE) oraz przeprowadzenie procesu likwidacji Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego Pekao (DFE Pekao). Byliśmy pierwszym PTE na rynku, które podjęło się tak dużego wyzwania i skutecznie je zrealizowało.

Zwłaszcza przejście DFE Pekao stanowiło ogromne wyzwanie biznesowe. Było to trudne przedsięwzięcie, które wymagało dokonania szczegółowych konsultacji z Komisją Nadzoru Finansowego, zaangażowania wszystkich biur PTE PZU oraz innowacyjnego podejścia na każdym etapie projektu. Wysiłki te docenili Klienci dotychczas oszczędzający w DFE Pekao. Bardzo wielu z nich zdecydowało się na rozpoczęcie oszczędzania na IKZE w DFE PZU.

Także w tym samym czasie **wprowadziliśmy w placówkach Banku Pekao S.A. sprzedaż IKZE w DFE PZU**. Dzięki rozpoczęciu współpracy z Bankiem Pekao S.A. Klienci otrzymali możliwość zawarcia umowy w placówkach Banku, wpłaty środków na konta IKZE czy dokonywania aktualizacji danych na umowach.

WYNIKI INWESTYCYJNE I POZYCJA RYNKOWA DFE PZU

Ubiegły rok był trudnym rokiem dla inwestorów aktywnych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW). Imponujące tempo wzrostu polskiego PKB nie było

wystarczającym impulsem do wzrostów cen polskich akcji. Rynek finansowy był zdominowany przez obawy związane z Brexitem, słabnącym tempem wzrostu gospodarczego – zwłaszcza w Europie, możliwą eskalacją wojen celnych pomiędzy USA a Chinami. Z czynników lokalnych, mających istotny negatywny wpływ na GPW należy wskazać wydarzenia wokół spółki Getback oraz niektórych funduszy inwestycyjnych. W efekcie pomimo korzystnej sytuacji makroekonomicznej rok 2018 był rokiem spadków cen akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Indeks WIG stracił 9,5%, indeks dużych spółek WIG20 – 7,5%, zaś indeks małych spółek – 27,6%. W rezultacie spadły wyceny jednostek rachunkowych (JR) wszystkich dobrowolnych funduszy emerytalnych. Także DFE PZU, mogący dotąd szczycić się bardzo dobrymi stopami zwrotu, odnotował spadek JR o 9,9%. Prosimy pamiętać, że efektywność produktu emerytalnego – z uwagi na jego długoterminowy horyzont inwestycyjny – należy oceniać w długiej perspektywie czasowej. Dlatego warto zwrócić uwagę na wzrost wartości JR od początku działalności naszego funduszu. W pierwszym dniu wyceny, 18 stycznia 2012 roku, wartość JR wynosiła 10,00 zł, a 31 grudnia 2018 roku – 26,84 zł. W tym dość krótkim – jak na dobrowolny fundusz emerytalny – okresie zmiana wartości JR wyniosła 168,4% i była najwyższa spośród uzyskanych przez dobrowolne fundusze emerytalne. Więcej szczegółowych informacji na temat uzyskiwanych wyników inwestycyjnych oraz prowadzonej polityki inwestycyjnej znajdziecie Państwo w Prospekcie Informacyjnym DFE PZU.

Dzięki przejściu DFE Pekao, **DFE PZU stało się największym funduszem na rynku dobrowolnych funduszy emerytalnych** zarówno pod względem liczby Klientów, jak i wysokości zgromadzonych aktywów.

WARTO PAMIĘTAĆ, ŻE:

IKZE to nie tylko dodatkowy sposób oszczędzania w celu zwiększenia szansy na zabezpieczenie swojej przyszłości po osiągnięciu wieku emerytalnego, ale także **coroczna ulga podatkowa** przysługująca wpłacającym. Przy maksymalnej wpłacie, za 2019 rok może ona wynieść nawet:

- **1829,76 zł** (w 32-procentowej stawce podatkowej),
- **1086,42 zł** (w 19-procentowej stawce podatkowej),
- **1029,24 zł** (w 18-procentowej stawce podatkowej).

Oszczędzających na IKZE obowiązują limity wpłat. W 2019 roku maksymalny limit wpłat wynosi 5718 zł. Jednocześnie w DFE PZU to Państwo decydują, w jakim terminie dokonują wpłat. Minimalna wpłata na IKZE w DFE PZU to tylko 50 zł.

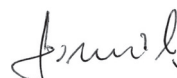
Zapewniamy Państwu dostęp do prywatnego konta online na pzu.pl. Mogą tam Państwo w łatwy sposób sprawdzić aktualny stan zgromadzonych środków, sumę wpłat w danym roku, a także zaktualizować dane, takie jak: adres do korespondencji, adres e-mail, numer telefonu.

Zachęcamy również do odwiedzenia strony pzu.pl/ikze, na której mogą Państwo znaleźć szczegółowe informacje dotyczące IKZE w DFE PZU.

Zarząd PTE PZU SA

Marcin Żółtek
Prezes Zarządu

Jacek Tomasik
Członek Zarządu

Marek Sakowski
Członek Zarządu

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ I OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO DFE PZU

DOTYCHCZASOWA DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA DFE PZU I STOPIEŃ REALIZACJI CELÓW USTAWOWYCH

Rok 2018 był już 7. rokiem działalności Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU, który został zarejestrowany 12 stycznia 2012 r. Fundusz utrzymuje pozycję jednego z liderów w segmencie rynku dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych zarówno pod względem powierzonych aktywów, jak i osiągniętych wyników inwestycyjnych.

Powszechnie Towarzystwo Emerytalne PZU SA jako pierwsze rozpoczęło działalność na rynku dobrowolnych funduszy emerytalnych, pozyskując kolejnych klientów, którzy zdecydowali się nam zaufać, powierzając do pomnażania swoje oszczędności na dodatkową emeryturę. Wartość aktywów netto DFE PZU na dzień 31 grudnia 2018 r. osiągnęła poziom 168,36 mln zł. PTE PZU SA posiada duże doświadczenie na rynku kapitałowych produktów emerytalnych, wysoko wykwalifikowaną kadrę zarządzającą, jak również ugruntowaną i stabilną pozycję rynkową. Potwierdzeniem tego są otrzymane prestiżowe nagrody i wyróżnienia, m.in.: nagroda Investment & Pensions Awards dla najlepiej zarządzanego funduszu emerytalnego w Europie Środkowej i Wschodniej w 2010 r., przyznana OFE PZU „Złota Jesień”, Nagroda Gazety Giełdy i Inwestorów „Parkiet” Złoty Portfel dla najlepiej inwestującego DFE w 2012 r., przyznana DFE PZU w marcu 2013 r., nominacja DFE PZU do nagrody Investment & Pensions Awards 2014 w kategorii najlepszy fundusz w Europie w kategorii aktywne zarządzanie oraz Nagroda Gazety Giełdy i Inwestorów „Parkiet” dla najlepiej inwestującego OFE w 2015 r.

PTE PZU SA daje swoim klientom możliwość skorzystania z bezpiecznego sposobu pomnażania środków w DFE PZU. Dokładamy największych starań, aby osiągać jak najlepsze wyniki, wykorzystując swoje doświadczenie w zarządzaniu funduszami emerytalnymi. Oferujemy naszym klientom najlepsze dostępne na rynku standardy obsługi, wykorzystując nowoczesne narzędzia i formy komunikacji.

Rok 2018 w światowej gospodarce minął pod hasłem zaognienia wojny celnej USA z Chinami. Cła wprowadzone obustronnie skutkowały obniżeniem dynamiki handlu światowego z 4,7% w 2017 r. do 3,3% w 2018 r. W ostatnich dwóch miesiącach 2018 r. była ona nawet ujemna, co przełożyło się na mniejsze tempo światowego wzrostu gospodarczego. Największy wpływ wyżej wymienionych zjawisk odczuły gospodarki o dużym udziale eksportu w wartości dodanej, w szczególności Europa Zachodnia oraz Chiny. Pomimo to bank centralny Stanów Zjednoczonych (Fed) podniósł czterokrotnie stopy procentowe w 2018 r., co wyhamowało akcję kredytową w USA oraz wpłynęło

na wzrost kursu dolara. Droższy dolar z kolei negatywnie wpłynął na wzrost krajów rozwijających się poprzez zwiększenie kosztu obsługi zadłużenia.

W 2019 r. światowa gospodarka weszła z nadziejami odwrócenia tych niekorzystnych trendów. Oczekiwane porozumienie handlowe USA-Chiny powinno pobudzić dynamikę wymiany międzynarodowej, zaś istotne wyhamowanie inflacji z końca 2018 r. – pozwolić bankom centralnym na złagodzenie polityki monetarnej. W sytuacji ograniczonej presji na poziom wynagrodzeń w USA i Europie powinno to przełożyć się na dalszy wzrost zysków spółek giełdowych. O atrakcyjności inwestycji w akcje świadczy też ograniczona rentowność alternatywnych lokat, w szczególności długoterminowych obligacji skarbowych.

Celem DFE PZU jest gromadzenie środków pieniężnych i ich inwestowanie z przeznaczeniem na wypłatę oszczędzającym po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego. Realizując wyznaczony cel, osoby podejmujące decyzje o sposobie lokowania aktywów Funduszu dążą do maksymalizowania wartości lokat przy określonym poziomie ryzyka inwestycyjnego. DFE PZU inwestuje powierzone środki w instrumenty finansowe zgodnie z ustawą o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych i statutem. Celem inwestowania środków Funduszu jest długoterminowy wzrost wartości aktywów Funduszu poprzez wzrost wartości dokonywanych lokat. Dokonując inwestycji, stosujemy zasady polityki inwestycyjnej Funduszu i zasady minimalizacji ryzyka w celu ograniczenia możliwych wahań wartości aktywów netto.

DFE PZU w 2018 r., prowadząc politykę inwestycyjną ukierunkowaną na długoterminową maksymalizację stóp zwrotu z inwestowanych aktywów przy akceptowanym poziomie ryzyka, lokował aktywa głównie w polskich i zagranicznych akcjach spółek publicznych. Na koniec 2018 r. łączny udział akcji w aktywach DFE PZU wyniósł 69,27%. Fundusz ograniczał ryzyko rynkowe poprzez dywersyfikację portfela akcji między spółki polskie i zagraniczne. Udział akcji spółek z siedzibą za granicą w aktywach DFE PZU wyniósł 10,49% na koniec 2018 r. Fundusz inwestował swoje aktywa również w inne instrumenty finansowe. Wśród instrumentów dłużnych największy udział stanowiły obligacje emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, które stanowiły łącznie 9,55% wartości aktywów Funduszu. Depozyty bankowe stanowiły na koniec roku 4,55% aktywów. Z uwagi na niskie oprocentowanie depozytów bankowych na koniec grudnia 2018 r., duża część wolnych środków pieniężnych (9,50% aktywów) została pozostawiona na wyżej oprocentowanym rachunku bankowym Funduszu.

DFE PZU przez cały rok utrzymywał przeważenie w akcjach przy niedoważeniu instrumentów dłużnych w stosunku do deklarowanego neutralnego poziomu alokacji aktywów Funduszu (50% w akcjach oraz 50% w instrumentach dłużnych). Skład portfela Funduszu nie odzwierciedlał składu indeksów tworzących benchmark dla lokat Funduszu, ponieważ zarządzający aktywnie poszukują inwestycji pozwalających osiągnąć lepsze wyniki dzięki selekcji spółek.

Osiągane wyniki inwestycyjne DFE PZU są pochodną decyzji alokacyjnych pomiędzy klasy aktywów oraz selekcji instrumentów finansowych wewnątrz nich. Wyniki oceniane są w ujęciu nominalnym oraz w relacji do przyjętego benchmarku. Formuła wyliczenia benchmarku określona została w Statucie Funduszu i szczegółowo opisana poniżej przy opisie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w jednostki rozrachunkowe DFE PZU. Spadek wartości jednostki rozrachunkowej Funduszu w 2018 r. wyniósł 9,90%. Stopa zwrotu z benchmarku DFE PZU również była ujemna i wyniosła w tym samym okresie -1,98%. Wynik DFE PZU za ostatnie trzy lata (31 grudnia 2015 r. – 31 grudnia 2018 r.) wyniósł 20,04%, podczas gdy benchmark odnotował w tym okresie wzrost o 17,20%. Wynik DFE PZU za ostatnie pięć lat (31 grudnia 2013 r. – 31 grudnia 2018 r.) wyniósł 35,69%, podczas gdy benchmark odnotował w tym okresie wzrost o 12,03%.

Wartość jednostki rozrachunkowej DFE PZU na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 26,84 zł, co oznacza, że jej wartość od dnia rozpoczęcia działalności wzrosła o 168,40%.

Należy tu jednak zastrzec, że historyczne wyniki inwestycyjne osiągnięte przez DFE PZU to wyniki dotyczące przeszłości, uzyskane w określonych, specyficznych warunkach rynkowych i na ich podstawie nie mogą być wyciągane wnioski o ich powtarzalności w przyszłości.

Z działalnością inwestycyjną DFE PZU wiąże się ryzyko wystąpienia okresowego lub trwałego obniżenia wartości aktywów Funduszu w wyniku m.in.: spadku rynkowych cen aktywów wchodzących w skład portfela (ryzyko rynkowe), niewywiązania się w terminie ze zobowiązań emitentów instrumentów dłużnych nabytych do portfela Funduszu (ryzyko kredytowe), inwestycji w aktywa denominowane w walucie obcej (ryzyko walutowe). DFE PZU dąży do ograniczenia ryzyka poprzez: dywersyfikację portfela aktywów Funduszu, określanie limitów zaangażowania dla poszczególnych lokat, określanie formalnych kryteriów doboru lokat, wielostopniowy sformalizowany proces inwestycyjny, obejmujący m.in. system akceptacji decyzji inwestycyjnych i transakcji. Towarzystwo stara się ograniczać zmienność wartości portfela akcji Funduszu, stosując aktywną alokację oraz właściwy dobór spółek, a także dokonując analiz i na bieżąco monitorując działalność spółek i otoczenie makroekonomiczne. Ograniczeniu ryzyka służy też odpowiednia dywersyfikacja portfela Funduszu.

Dywersyfikacja portfela polega na podziale aktywów Funduszu pomiędzy:

- a) różne kategorie instrumentów,
  - b) różne sektory gospodarki – w przypadku inwestycji w akcje,
  - c) znaczną liczbę instrumentów w ramach poszczególnych kategorii,
- dzięki czemu utrata wartości jednego z aktywów ma ograniczony wpływ na wartość całego Funduszu.

Fundusz dokonywał w 2018 r. dywersyfikacji portfela pomiędzy następujące kategorie aktywów: akcje spółek publicznych (w tym akcje zagraniczne), obligacje emitowane (lub gwarantowane) przez Skarb Państwa i spółkę LC Corp SA, listy zastawne PKO Banku Hipotecznego SA oraz lokaty bankowe. Wzrost wartości aktywów Funduszu pozwolił na zróżnicowanie składników portfela Funduszu (dywersyfikację) zarówno w odniesieniu do akcji, jak i do papierów dłużnych. Zaangażowanie Funduszu w listy zastawne wynika z docenienia bezpieczeństwa tych instrumentów, zabezpieczonych na wierzytelnościach hipotecznych banków. Dzięki przewidywalnym przepływom gotówkowym Fundusz może zarabiać premię za niższą płynność tej klasy aktywów.

DFE PZU nie lokował aktywów w inne kategorie lokat dopuszczalne do inwestowania zgodnie z Ustawą o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Szczegółowe kryteria doboru lokat opisane zostały w Deklaracji zasad polityki inwestycyjnej DFE PZU. Szczegółowy skład portfela inwestycyjnego DFE PZU na 31 grudnia 2018 r. znajduje się w dalszej części prospektu.

WZORZEC (BENCHMARK) SŁUŻĄCY DO OCENY EFEKTYWNOŚCI INWESTYCJI W JEDNOSTKI ROZRACHUNKOWE DFE PZU

Benchmark służy do oceny efektywności inwestycji, mierzonej zmianą wartości jednostki rozrachunkowej. Towarzystwo, jako wzorzec najlepiej oddający cel i politykę inwestycyjną dobrowolnego funduszu (zwany dalej benchmarkiem) stosowało do 3 lutego 2014 r. portfel składający się w 50% z indeksu akcji WIG20 i w 50% z indeksu obligacji Citigroup Poland Government Bond Index (CGBI). CGBI to indeks polskich skarbowych hurtowych obligacji zerokuponowych i o stałej stopie procentowej, a indeks WIG20 to indeks cenowy 20 spółek akcyjnych notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, największych pod względem kapitalizacji i obrotów.

Z dniem 3 lutego 2014 r. Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU wprowadziło nowy benchmark (obowiązujący do chwili obecnej), do którego porównywane są osiągnięte przez Fundusz stopy zwrotu.

Aktualny benchmark to portfel składający się w 50% z indeksu WIG30 oraz w 50% z indeksu Treasury BondSpot Poland (TBSP.Index). Dokonana przez Towarzystwo w 2014 r. zmiana benchmarku miała charakter techniczny i polegała na zmianie składowych benchmarku: indeks WIG20 został zastąpiony indeksem WIG30, a indeks obligacji Citigroup Poland Government Bond Index (CGBI) został zastąpiony przez podobny indeks TBSP.Index.

Stopa zwrotu obecnego benchmarku (SZB) wyliczana jest zgodnie z poniższym wzorem:

$$SZB = 0,5 * \left[\left(\frac{WIG\ 30\ n}{WIG\ 30\ k} - 1 \right) * 100\% \right] + 0,5 * \left[\left(\frac{TBSP.\ Index\ n}{TBSP.\ Index\ k} - 1 \right) * 100\% \right]$$

gdzie:

- 1) SZB – stopa zwrotu benchmarku za dany okres rozliczeniowy,
- 2) WIG30 n – wartość indeksu WIG30, publikowana przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się stopę zwrotu z benchmarku,
- 3) WIG30 k – wartość indeksu WIG30 publikowana przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się stopę zwrotu z benchmarku,
- 4) TBSP.Index n – wartość indeksu obligacji skarbowych na rynku Treasury BondSpot Poland (TBSP.Index) publikowana przez BondSpot S.A. w ostatnim dniu okresu, dla którego oblicza się stopę zwrotu z benchmarku,
- 5) TBSP.Index k – wartość indeksu obligacji skarbowych na rynku Treasury BondSpot Poland (TBSP.Index) publikowana przez BondSpot S.A. w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu, dla którego oblicza się stopę zwrotu z benchmarku.

PLANOWANE KRÓTKO- I DŁUGOTERMINOWE KIERUNKI ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ DFE PZU

Rozwój polskiej gospodarki i rynków finansowych wspomagających jej sprawne działanie powinien dostarczać podmiotom inwestującym fundusze emerytalne członków atrakcyjne możliwości inwestycyjne, dzięki czemu środki finansowe inwestowane przez te podmioty będą wspierały rozwój ekonomiczny kraju. Polska gospodarka ma duże możliwości rozwoju dzięki wspieranemu przez Unię Europejską procesowi doganiania gospodarek rozwiniętych krajów europejskich.

Zgodnie z zapowiedziami decydentów, w 2019 r. prawdopodobnie poznamy nowy model funkcjonowania obecnego II filara emerytalnego, co będzie oznaczało kolejną istotną zmianę w funkcjonowaniu otwartych funduszy emerytalnych lub podmiotów, w które zostaną przekształcone, oraz w ich polityce inwestycyjnej. Planowane rozszerzenie działalności dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, program Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) wraz z zapowiadany zmianami w funkcjonowaniu II filara emerytalnego będą miały istotny

wpływ na zachowanie krajowego rynku kapitałowego i ciągle tworzącego się rynku obligacji nieskarbowych. Z uwagi na niepewność związaną z planowanymi zmianami trudno dziś ocenić ich wpływ na rynki finansowe.

Fundusz będzie kontynuował politykę inwestycyjną maksymalizującą stopę zwrotu z aktywów przy jednoczesnym ograniczaniu ryzyka inwestycyjnego. Neutralny poziom alokacji aktywów Funduszu wynosi: 50% w akcje i 50% w instrumenty dłużne. Skład portfela Funduszu nie odzwierciedla składu indeksów tworzących benchmark dla lokat Funduszu, ponieważ zarządzający aktywnie poszukują inwestycji pozwalających osiągnąć lepsze wyniki. Wartość aktywów Funduszu może wykazywać istotną zmienność wynikającą ze struktury portfela inwestycyjnego oraz techniki zarządzania portfelowego. Część akcyjna portfela inwestycyjnego będzie zwiększana w okresie oczekiwanej poprawy koniunktury gospodarczej, a zmniejszana – przy prognozach złej koniunktury.

W najbliższym czasie oczekujemy normalizacji tempa wzrostu gospodarczego do poziomów potencjalnych w krajach rozwiniętych oraz stopniowego spowalniania wzrostu w Chinach. Strefa euro dysponuje dużym potencjałem stymulacji gospodarki poprzez ekspansję fiskalną, szczególnie w krajach o dużych nadwyżkach budżetowych. W USA największy potencjał wzrostu PKB kryje rynek budowlany. W Polsce realna dynamika wzrostu gospodarczego powinna utrzymać się na wysokim poziomie ok. 4%. Rynki finansowe oraz realną gospodarkę wspierać powinna także kontynuacja ekspansywnej polityki monetarnej w Europie, Japonii i Chinach oraz normalizacja polityki monetarnej w USA. Rosnąca powoli inflacja nie powinna negatywnie wpływać na konsumpcję, a kurs złotówki – na konkurencyjność eksportu. Wszystkie te czynniki powinny sprzyjać wynikom spółek giełdowych w krótkim i średnim terminie i zachęcać inwestorów do poszukiwania instrumentów o potencjalnie wyższej stopie zwrotu (i bardziej ryzykownych), jakimi są akcje spółek. Jednocześnie akcje oferują nadal atrakcyjną stopę dywidendy. Ryzykiem dla rynków finansowych są: potencjalna eskalacja wojny handlowej oraz ewentualne dalsze podwyżki stóp procentowych przez Fed. Jednakże obecnie wydaje się, że konflikt handlowy nie będzie stanowił realnego zagrożenia dla gospodarki światowej i może zakończyć się lepszą ochroną własności intelektualnej powstałej w USA i deregulacją części sektorów chińskiej gospodarki, co w dłuższej perspektywie może być korzystne dla globalnego wzrostu gospodarczego. Kluczowym rynkiem dla Funduszu pozostanie rynek polski.

W dłuższym okresie podział aktywów Funduszu pomiędzy instrumenty udziałowe, krajowe i zagraniczne oraz dłużne instrumenty finansowe będzie zależał od oceny atrakcyjności poszczególnych klas aktywów oraz zmian legislacyjnych.

Podstawową zasadą strategii Funduszu będzie nadal taki dobór składników portfela, który pozwoli osiągać jak najwyższe stopy zwrotu w długim terminie przy ograniczaniu ryzyka krótkoterminowych spadków wartości portfela w okresie słabej koniunktury gospodarczej.

OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ DFE PZU, Z UWZGLĘDNIENIEM OPISU RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W POSZCZEGÓLNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Instrumenty finansowe, w które Fundusz może inwestować, mają różne oczekiwane rentowności i obciążone są różnym ryzykiem inwestycyjnym. Z reguły inwestycje o wyższym oczekiwanym dochodzie mają wyższą spodziewaną niepewność wysokości dochodu. Inwestycje, które w długich terminach przynoszą duże zyski, mogą krótkookresowo przynieść znaczne straty, natomiast inwestycje w aktywa o stabilnej wartości przynoszą umiarkowane zyski. Dokonując inwestycji, należy wyważyć proporcje aktywów różnego rodzaju pod względem dochodu i ryzyka tak, aby długoterminowy zysk z portfela był jak największy. Optymalny pod względem spodziewanego zysku i ryzyka portfel jest osiągany przez zróżnicowanie umieszczonych w nim instrumentów.

Akcje spółek notowanych na rynkach regulowanych są inwestycją przynoszącą średnio największy dochód w długim terminie, ale wynik inwestycji może ulegać dużym wahaniom i czasem zakończyć się stratą. Dwa podstawowe źródła wahań cen akcji to: ogólna koniunktura gospodarcza wpływająca w podobny sposób na ceny akcji wszystkich spółek i indywidualna sytuacja finansowa dotycząca tylko danej spółki. Koniunktura gospodarcza to na przemian okresy rozwoju i zastój lub cofania, więc zmiany cen z nią związane nie powodują spadków wartości akcji w długim terminie. Sytuacja finansowa spółki może pogorszyć się na tyle, że jej akcje stracą trwale na wartości.

Obligacje emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa uznawane są za najbezpieczniejsze inwestycje. Obligacje skarbowe o stałym oprocentowaniu mogą okresowo tracić na wartości z uwagi na podwyżki oficjalnych stóp procentowych lub wzrost rynkowych stóp procentowych. Jednak dzięki temu, że portfele emerytalne są portfelami długookresowymi, obligacje często przechowywane są do wykupu, co pozwala uniknąć strat wynikających z okresowej utraty wartości.

Listy zastawne to dłużne papiery wartościowe, których podstawę emisji stanowią wierzytelności banku hipotecznego. Służą refinansowaniu portfeli kredytowych w długim terminie. Do emitowania listów zastawnych w Polsce uprawnione są tylko banki hipoteczne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego w celu realizacji programów

rządowych dotyczących wspierania rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Listy zastawne są papierami wartościowymi charakteryzującymi się wysokim poziomem bezpieczeństwa oraz niskim ryzykiem inwestycyjnym.

Obligacje emitowane przez przedsiębiorstwa są mniej bezpieczne niż np. obligacje skarbowe, ponieważ w przypadku problemów finansowych emitenta należy się liczyć z opóźnieniem wypłat należności albo utratą części kapitału. W związku z ryzykiem utraty należności za obligacje oraz mniejszą płynnością ich oprocentowanie jest wyższe od oprocentowania obligacji skarbowych o marżę, która wynosi nawet kilka punktów procentowych w skali roku. Marża jest tym wyższa, im większe jest prawdopodobieństwo niewypłacalności firmy i dłuższy termin zapadalności obligacji. Polski rynek obligacji nieskarbowych nie charakteryzuje się wysoką płynnością, co powoduje, że obligacje te są najczęściej kupowane w pierwotnych ofertach emitentów i trzymane do wykupu.

Depozyty bankowe zwykle przynoszą relatywnie niższy dochód, ale są bezpieczne, ponieważ dokonywane są w bankach o dobrej kondycji finansowej, a czas ich trwania jest krótki. Depozyty bankowe nie są szczególnie atrakcyjną formą inwestowania długoterminowego, są raczej wykorzystywane do utrzymywania płynności i przechowywania gotówki potrzebnej do zakupów innych instrumentów finansowych.

Towarzystwo, zarządzając aktywami Funduszu, stara się ograniczać zmienność wartości portfela akcji Funduszu przez aktywną alokację oraz właściwy dobór spółek, a także przez dokonywanie analiz oraz bieżące monitorowanie działalności spółek oraz otoczenia makroekonomicznego. Ograniczeniu ryzyka służy też odpowiednia dywersyfikacja składników portfela, w szczególności akcji, które stanowią największy udział w aktywach. Emitenci instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Funduszu są monitorowani zarówno przez śledzenie informacji dostępnych publicznie, jak i bezpośrednie kontakty z przedstawicielami spółek publicznych. W procesie inwestycyjnym korzystamy z wewnętrznych analiz finansowych spółek i analiz makroekonomicznych, a także z materiałów oraz analiz przygotowywanych przez krajowe i zagraniczne instytucje finansowe.

Z zarządzaniem portfelem inwestycyjnym wiąże się występowanie wielu rodzajów ryzyka. Do najistotniejszych z nich należą m.in.: ryzyko makroekonomiczne (koniunktury gospodarczej), ryzyko rynkowe, ryzyko działalności gospodarczej poszczególnych spółek (specyficzne), ryzyko stopy procentowej, ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko walutowe, ryzyko prawne.

Ryzyko koniunktury gospodarczej: instrumenty z portfela inwestycyjnego Funduszu, przede wszystkim udziały w spółkach giełdowych, są wyceniane w zależności

od ich aktualnych i przewidywanych wyników finansowych, które w dużym stopniu zależą od koniunktury gospodarczej. Koniunktura gospodarcza na świecie i w poszczególnych krajach zmienia się w nieregularnych cyklach, w których występują na przemian okresy przyspieszonego rozwoju i zastoju bądź recesji. Powodujące je procesy są bardzo złożone, a przewidywania dotyczące ich wyników – obarczone dużą niepewnością. Ponadto ze względu na globalizację gospodarek i rynków finansowych sytuacja makroekonomiczna w jednych krajach (w szczególności w USA i Unii Europejskiej) ma wpływ na sytuację w innych (w tym w Polsce). Fazy cykli koniunkturalnych mają wpływ na zachowanie wszystkich kategorii aktywów, w które inwestuje Fundusz. W okresach rozwoju, kiedy przedsiębiorstwa przedstawiają dobre wyniki finansowe i panują optymistyczne prognozy na przyszłość, wyceny wartości przedsiębiorstw są na ogół zawyżone, a ceny ich akcji rosną. W okresach recesji ceny akcji generalnie spadają. Cykle koniunkturalne mają też wpływ na poziom stóp procentowych, które są zwykle podnoszone w okresach dobrej koniunktury (w celu walki z możliwą inflacją) i obniżane w okresach recesji (w celu pobudzenia gospodarki). W okresach recesji występuje też podwyższone ryzyko bankructw, mające wpływ na wynik inwestycji w dłużne papiery wartościowe przedsiębiorstw. Cykle wzrostowe i spadkowe gospodarki trwają zwykle po kilka lat, przy czym na ogół cykle wzrostowe są dłuższe. Klient ponosi ryzyko dokonania wpłat w okresie dobrej koniunktury, kiedy wyceny rynkowe spółek są najwyższe, jak również wycofania środków z Funduszu w okresie złej koniunktury gospodarczej, kiedy wyceny rynkowe spółek są niższe.

Ryzyko rynkowe: ryzyko spadku wartości aktywów Funduszu wskutek zmian wyceny składników portfela inwestycyjnego. Aktywa Funduszu wyceniane są codziennie w oparciu o ceny instrumentów z rynków finansowych.

Ceny rynkowe zależą głównie od obecnego i przewidywanego stanu gospodarki, poziomu stóp procentowych, kursów walutowych, a także podlegają ciągłym fluktuacjom wynikającym ze zmian popytu i podaży. Wpływ na wahania cen mają także efekty psychologiczne: przy pesymistycznych nastrojach ceny mogą ulec znacznemu obniżeniu i mogą wzrosnąć do wysokich poziomów, gdy na rynku panuje optymizm. Takie fluktuacje cen, zależne od przyszłych zdarzeń i przez to trudne do przewidzenia, zwiększają niepewność wartości portfela na końcu inwestycji, zwłaszcza w przypadku okresów kryzysów finansowych, kiedy zmienność cen rynkowych instrumentów finansowych bywa szczególnie wysoka.

Ryzyko specyficzne spółek: ryzyko działalności gospodarczej poszczególnych spółek, których udziały znajdują się w portfelu inwestycyjnym Funduszu. Jest ono określone dla każdej spółki indywidualnie, zależnie od jej sytuacji finansowej, strategii rozwoju, warunków rynkowych itp. Sytuacja biznesowa i finansowa przedsiębiorstw zmienia się w zależności od sytuacji

w branży, w jakiej to przedsiębiorstwo działa, działań konkurencji, strategicznych decyzji podejmowanych przez kierownictwo i od zdarzeń losowych. Pogorszenie sytuacji finansowej spółki może przynieść czasowe lub trwałe obniżenie jej wartości i w konsekwencji jej cen na rynku finansowym. Nie są to jednak jedyne czynniki oddziaływające na wycenę spółek. Atrakcyjność inwestowania w akcje uzależniona jest m.in. od bieżącego stanu koniunktury gospodarczej i prognoz na przyszłość – zarówno kraju emitenta, krajów o podobnym poziomie ryzyka makroekonomicznego, jak i koniunktury ogólnosiwiatowej. Fundusz inwestuje w akcje spółek o dobrej kondycji finansowej i dobrych perspektywach rozwoju, dla których trwała utrata wartości jest mało prawdopodobna. Pracownicy Towarzystwa przygotowują i aktualizują analizy finansowe spółek. Ponadto działalność spółek na bieżąco monitorują analitycy Funduszu, którzy śledzą informacje finansowe, agencyjne i prasowe oraz spotykają się z przedstawicielami tych spółek. Fundusz podejmuje możliwe działania w celu zarządzania tym ryzykiem, jednak potencjalnie nieograniczona zmienność otoczenia spółki przy ograniczonych możliwościach reakcji na nie powoduje, że niemożliwe jest wyeliminowanie tego ryzyka.

Ryzyko cen akcji: na ryzyko spadku cen akcji składają się łącznie ryzyka: makroekonomiczne, rynkowe, specyficzne i płynności. Ryzyko to stanowi zdecydowanie największą część ryzyka wszystkich lokat Funduszu. Wynika to z faktu, że akcje stanowią główną część portfela, a zarazem ich ceny charakteryzują się największą zmiennością spośród instrumentów finansowych, w które może inwestować Fundusz.

Ryzyko stopy procentowej: ryzyko zmian rynkowych poziomów rentowności instrumentów dłużnych (obligacji) i instrumentów rynku pieniężnego. Dotyczy przede wszystkim obligacji o stałym oprocentowaniu i długich terminach do wykupu. Gdy podstawowe stopy procentowe są podnoszone w celu ograniczenia inflacji, rentowności obligacji stałoprocentowych również rosną, co wiąże się ze spadkiem ich cen. Nie powoduje to trwałej straty finansowej, gdyż przy wykupie obligacje osiągną cenę nominału, ale powoduje, że zyski z obligacji stałoprocentowych są niższe, niż gdyby zostały one kupione po obniżeniu ceny.

Ryzyko kredytowe: dotyczy przede wszystkim obligacji korporacyjnych i samorządowych, jak również depozytów bankowych, ale może również dotyczyć papierów wartościowych państw. Polega ono na tym, że kontrahent nie jest w stanie, czasowo lub trwale, wywiązać się z przyjętych zobowiązań finansowych. W przypadku emitenta papierów wartościowych czy banku przyjmującego depozyty może to prowadzić do utraty części lub całości kwoty zainwestowanej przez Fundusz w te instrumenty. Ryzyko to rośnie wraz ze wzrostem czasu trwania inwestycji. Ryzyko to jest szczególnie duże dla

długoterminowych papierów dłużnych, ponieważ dalsza przyszłość przedsiębiorstw jest znacznie bardziej niepewna niż przyszłość w najbliższym okresie. Ryzyko kredytowe, podobnie jak ryzyko systematyczne, może być ograniczone poprzez dywersyfikację lokat. Innym sposobem ograniczania tego ryzyka jest jego ocena przy użyciu metod analitycznych. Emitenci instrumentów znajdujących się w portfelu Funduszu są monitorowani przez analityków Funduszy, którzy zarówno śledzą informacje dostępne publicznie, jak i mają bezpośrednie kontakty z przedstawicielami tych eminentów. W procesie inwestycyjnym korzystamy z wewnętrznych analiz finansowych i makroekonomicznych, jak również z materiałów i analiz przygotowywanych przez krajowe i zagraniczne instytucje finansowe. Ryzyko niewypłacalności banku, w którym lokowane są środki pieniężne, ograniczane jest przez wybór banków wiarygodnych, o ustalonej pozycji rynkowej, ograniczenie wielkości lokat dokonywanych w pojedynczych bankach i ograniczenie długości trwania lokat.

Ryzyko walutowe: ryzyko zmiany kursu złotego do innych walut światowych. Kursy walutowe bezpośrednio wpływają na wartość aktywów notowanych na rynkach zagranicznych w walutach obcych. Długotrwałe zmiany kursów walut mają wpływ na sytuację biznesową spółek krajowych, w których działalności istotne znaczenie ma wymiana zagraniczna. Ponadto kurs złotego i oczekiwane jego zmiany mają wpływ na popyt inwestorów zagranicznych, a więc i na ceny aktywów na rynku wewnętrznym. Dodatkowo zmiany kursów złotego względem innych walut wpływają na sytuację finansową eksporterów i importerów, a przez to pośrednio na cenę ich akcji.

Ryzyko płynności: niedostateczna płynność powoduje, że aktywa Funduszu, dla których prognozowany jest spadek wartości, nie mogą być sprzedane w krótkim czasie i bez znacznego wpływu na ich cenę. Niedostateczna płynność pogłębia ryzyko działalności gospodarczej i ryzyko kredytowe, powodując, że niekorzystna zmiana cen składników portfela inwestycyjnego staje się trudna do uniknięcia. Możliwe są również sytuacje, w których ryzyko płynności ujawnia się już po zakupie instrumentu finansowego na skutek znacznego spadku płynności danego instrumentu, co powoduje, że niemożliwa jest znaczna sprzedaż tego instrumentu w krótkim czasie bez istotnego wpływu na jego cenę.

Ryzyko koncentracji: ryzyko nadmiernego (nieadekwatnego do płynności lub struktury benchmarku) zaangażowania aktywów w instrument, walutę, rynek lub sektor rynku. Niekorzystne zmiany cen jednego instrumentu, sektora rynku lub całego rynku mogą spowodować nadmierną stratę Funduszu.

Ryzyko rozliczenia: ryzyko spadku wartości aktywów Funduszu w związku z niewywiązywaniem się drugiej strony transakcji ze swoich zobowiązań.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów: ryzyko spadku wartości aktywów w związku z niewywiązywaniem się Depozytariusza ze swoich zobowiązań.

OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z UCZESTNICTWEM W FUNDUSZU

Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe: Fundusz nie jest funduszem o gwarantowanej stopie zwrotu, ale o określonej strategii inwestowania. Wyniki uzyskane przez Fundusz w przyszłości mogą okazać się zarówno lepsze, jak i gorsze od oczekiwań lub benchmarku. Należy zaznaczyć, że nie należy łączyć oczekiwań co do przyszłych wyników z wynikami osiąganymi przez Fundusz w przeszłości, uzyskiwanymi przy określonych i niepowtarzalnych uwarunkowaniach rynkowych. Niemożliwe jest przewidzenie zmian przyszłej koniunktury czy optymalny dobór aktywów do portfela Funduszu. Fundusz stara się inwestować tak, aby realizować postawione cele zgodnie z określoną polityką inwestycyjną i uzyskać wyniki lepsze od benchmarku (wzorca, do którego porównywane są wyniki inwestycji z portfela). Ścisłe odwzorowanie benchmarku nie jest możliwe ani nie jest celem Funduszu. W związku z powyższym Fundusz nie gwarantuje określonej stopy zwrotu ani realizacji celu inwestycyjnego.

Fundusz, prowadząc działalność inwestycyjną, może zawierać szczególne umowy dotyczące aktywów, które przez swój charakter lub szczególne warunki mogą w istotny sposób wpłynąć na profil i poziom ryzyka.

Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na których wystąpienie uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ:

- **ryzyko otwarcia likwidacji Funduszu:** Fundusz po spełnieniu określonych przesłanek prawnych może ulec rozwiązaniu;
- **ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inny podmiot:** za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), bez zgody członka, możliwe jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inny podmiot, który przejmie zarządzanie Funduszem, wstępując równocześnie w prawa i obowiązki dotychczasowego zarządzającego;
- **ryzyko zmiany depozytariusza:** możliwa jest zmiana depozytariusza. Zmiana depozytariusza wymaga zgody KNF, ale nie wymaga zgody członka Funduszu. Zgoda KNF nie zostanie wydana, jeśli zmiana byłaby sprzeczna z prawem lub interesami członków Funduszu;
- **ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej:** polityka inwestycyjna Funduszu może być kształtowana dowolnie, ale w zgodzie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Polityka inwestycyjna może ulec zmianom, a członek Funduszu nie ma wpływu na jej zmiany. Zmiana polityki inwestycyjnej oznaczać może zmianę profilu ryzyka Funduszu.

Ryzyko niewypłacalności gwaranta: w przypadku niewypłacalności emitenta papierów wartościowych gwarant emisji (o ile istnieje) nie będzie w stanie wywiązać się z przyjętych zobowiązań, a tym samym możliwa będzie utrata wartości aktywów Funduszu zainwestowanych w papiery emitenta.

Ryzyko inflacji: zysk z inwestycji w jednostki Funduszu nie osiągnie przynajmniej poziomu inflacji, a realna wartość zgromadzonych w Funduszu oszczędności może okazać się mniejsza od realnej wartości zainwestowanych składek.

Ryzyko prawne: w obrębie ryzyka prawnego można wyróżnić poniższe rodzaje ryzyka:

- **ryzyko regulacyjne:** ryzyko zmian przepisów prawa regulującego działalność rynku funduszy emerytalnych, co może wpłynąć negatywnie na wycenę aktywów Funduszu lub opłacalność dalszej działalności Towarzystwa;

- **ryzyko podatkowe:** atrakcyjną stroną inwestowania w dobrowolne fundusze emerytalne jest unikanie płacenia wyższych podatków w przypadku wyższych dochodów obecnie i płacenie podatków w okresie emerytalnym, gdy dochody są niższe. Zmiany przepisów podatkowych kraju, w którym znajdują się aktywa będące inwestycją Funduszu, wpływają na rentowność lokat Funduszu, jak też wyniki inwestycji w jednostki rozrachunkowe Funduszu;
- **ryzyko transgraniczne:** ryzyko wprowadzenia restrykcji w zakresie przepływów kapitału pomiędzy krajami, w których znajdują się aktywa Funduszu, co może wpłynąć negatywnie na ich wartość;
- **ryzyko przejęcia lub nacjonalizacji:** ryzyko utraty aktywów (całości lub części) na skutek nacjonalizacji bądź przejęcia w inny sposób części lub całości aktywów Funduszu;
- **ryzyko pogorszenia ochrony prawnej aktywów Funduszu:** ryzyko wprowadzenia niekorzystnych zmian prawnych w przepisach dotyczących ochrony aktywów Funduszu.

Zarząd PTE PZU SA

Marcin Żółtek
Prezes Zarządu

Jacek Tomasik
Członek Zarządu

Marek Sakowski
Członek Zarządu

STATUT DOBROWOLNEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO PZU

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1 Fundusz

1. Fundusz jest osobą prawną i działa pod nazwą „Dobrowolny Fundusz Emerytalny PZU”, zwany dalej w Statucie „Funduszem”.
2. Fundusz został utworzony jako dobrowolny fundusz emerytalny w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych z dnia 28 sierpnia 1997 r. (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 989 ze zmianami), zwanej dalej Ustawą.
3. Fundusz zorganizowany jest i działa na zasadach określonych w przepisach Ustawy oraz w niniejszym Statucie uchwalonym przez walne zgromadzenie akcjonariuszy Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU Spółka Akcyjna, zwanego dalej „Towarzystwem”.
4. Siedzibą Funduszu jest siedziba Towarzystwa.
5. Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

§ 2 Definicje i skróty

Dla celów niniejszego Statutu poniższe terminy mają następujące znaczenie:

- 1) **dane osobowe** – pierwsze imię, nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania, numer ewidencyjny PESEL lub numer paszportu bądź innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego;
- 2) **depozytariusz** – ING Bank Śląski S.A., przechowujący aktywa Funduszu, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem w imieniu Funduszu;
- 2)¹ **Dystrybutor** – wskazany w „Regulaminie korzystania z usług świadczonych przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU Spółka Akcyjna” podmiot uprawniony

do występowania w imieniu Funduszu w zakresie przyjmowania dyspozycji zawarcia umowy o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w imieniu osoby przystępującej do Funduszu i wykonującym w tym zakresie usługi w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz.U z 2017 r. poz. 1219 ze zm);

- 3) **dzień wyceny** – każdy dzień roboczy, z wyjątkiem sobót;
- 4) **formularz** – formularz umowy zawieranej pomiędzy osobą przystępującą do Funduszu a Funduszem;
- 5) **Fundusz** – Dobrowolny Fundusz Emerytalny PZU;
- 6) **IKZE** – indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego – wyodrębniony zapis w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego, wyodrębniony rachunek papierów wartościowych lub inny rachunek, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi oraz rachunek pieniężny służący do obsługi takich rachunków w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, lub wyodrębniony rachunek w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym, wyodrębniony rachunek bankowy w banku, wyodrębniony rachunek IKZE w dobrowolnym funduszu emerytalnym, prowadzone na zasadach określonych ustawą, a w zakresie w niej nieuregulowanym – na zasadach określonych w przepisach właściwych dla tych rachunków i rejestrów;
- 7) **Indeks Treasury BondSpot Poland (TBSP.Index)** – indeks dochodowy polskich skarbowych obligacji zerokuponowych i o stałej stopie procentowej denominowanych w złotych publikowany przez BondSpot S.A.;
- 8) **instytucja finansowa** – fundusz inwestycyjny, podmiot prowadzący działalność maklerską, zakład ubezpieczeń, bank, dobrowolny fundusz emerytalny, prowadzące IKZE;
- 9) **jednostka rozrachunkowa** – zapis na rachunku potwierdzający prawo Oszczędzającego do udziału w majątku Funduszu;
- 10) **jednostka obsługująca** – agent transferowy Funduszu;

- 11) **organ nadzoru** – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 12) **osoby uprawnione** – osoby wskazane przez Oszczędzającego w umowie o IKZE, które otrzymają środki z IKZE w przypadku jego śmierci oraz spadkobiercy Oszczędzającego;
- 13) **Oszczędzający** – osoba fizyczna, która gromadzi środki na IKZE;
- 14) **rachunek** – elektroniczna ewidencja danych Oszczędzającego obejmująca w szczególności środki wpłacane do Funduszu na rzecz Oszczędzającego;
- 15) **rynek regulowany w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska** – oznacza działający w sposób stały w państwach będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, system obrotu instrumentami finansowymi dopuszczonymi do tego obrotu, zapewniający inwestorom powszechny i równy dostęp do informacji rynkowej w tym samym czasie przy kojarzeniu ofert nabycia i zbycia instrumentów finansowych oraz jednakowe warunki nabywania i zbywania tych instrumentów, zorganizowany i podlegający nadzorowi właściwego organu, a w przypadku rynku działającego w państwach będących członkami Unii Europejskiej – uznany przez to państwo za spełniający te warunki i wskazany Komisji Europejskiej jako rynek regulowany.
- 16) **Spółka** – Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU Spółka Akcyjna;
- 17) **Statut** – Statut Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU;
- 18) **środki** – środki pieniężne i jednostki rozrachunkowe Funduszu zapisane na IKZE;
- 19) **umowa** – umowa o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego zawarta pomiędzy osobą przystępującą do Funduszu a Funduszem;
- 20) **ustawa o IKE i IKZE** – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. Nr 116 poz. 1205 ze zm.);
- 21) **WIG30** – publikowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie indeks cenowy dużych spółek lub każdy indeks o tożsamym charakterze zastępujący ten indeks;
- 22) **wpłata** – wpłata środków pieniężnych dokonywana przez Oszczędzającego na IKZE Oszczędzającego;
- 23) **wypłata** – wypłata jednorazowa albo wypłata w ratach środków zgromadzonych na IKZE dokonywana na rzecz:
  - a) Oszczędzającego,
  - b) osób uprawnionych w przypadku śmierci Oszczędzającego;
- 24) **wypłata transferowa** – wypłata polegająca na:
  - a) przeniesieniu środków zgromadzonych przez Oszczędzającego na IKZE do innej instytucji finansowej prowadzącej IKZE,
  - b) przeniesieniu środków zgromadzonych na IKZE z IKZE zmarłego na IKZE osoby uprawnionej;

- 25) **zwrot** – wycofanie całości środków zgromadzonych na IKZE, jeżeli nie zachodzą przestanki wypłaty bądź wypłaty transferowej.

ROZDZIAŁ II

TOWARZYSTWO

§ 3 Firma, siedziba i adres Towarzystwa

Organem Funduszu jest Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 24, prowadzące działalność na zasadach określonych w szczególności w Kodeksie spółek handlowych oraz Ustawie, utworzone za pozwoleniem organu nadzoru.

§ 4 Przedmiot działalności Funduszu

Przedmiotem działalności Funduszu jest prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego.

§ 5 Podstawowe dane dotyczące Towarzystwa

1. Założycielem i jedynym akcjonariuszem Towarzystwa jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.
2. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 32.000.000,00 złotych (słownie: trzydzieści dwa miliony) i dzieli się na 320.000 (słownie: trzysta dwadzieścia tysięcy) akcji imiennych o wartości nominalnej 100,00 złotych (słownie: sto) każda.

§ 6 Zarządzanie i Reprezentacja Funduszu

1. Towarzystwo, jako organ Funduszu, zarządza nim i reprezentuje go w stosunkach z osobami trzecimi na zasadach określonych w Ustawie i Statucie Towarzystwa.
2. Towarzystwo działa w interesie Oszczędzających.
3. Do składania i podpisywania w imieniu Funduszu oświadczeń uprawnieni są dwaj członkowie Zarządu Towarzystwa działający łącznie lub członek Zarządu Towarzystwa działający łącznie z prokurentem.

§ 7 Odpowiedzialność Towarzystwa

1. Towarzystwo odpowiada wobec osób, które przystąpiły do Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swych obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków spowodowane jest okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi i którym nie mogło zapobiec mimo dołożenia najwyższej staranności.

2. Za szkody z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1, Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
3. Powierzenie wykonywania niektórych obowiązków osobie trzeciej nie ogranicza odpowiedzialności Towarzystwa.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOSTWO W FUNDUSZU

§ 8 Uzyskanie członkostwa w Funduszu

1. Przed zawarciem umowy z Funduszem o prowadzenie IKZE osoba przystępująca do Funduszu składa oświadczenie, że nie gromadzi środków na IKZE w innej instytucji finansowej albo gromadzi środki na IKZE w innej instytucji finansowej, podając równocześnie nazwę tej instytucji i potwierdzając, że dokona ona wypłaty transferowej. Przed złożeniem oświadczenia osoba przystępująca do Funduszu potwierdza, że została pouczona o odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233 Kodeksu karnego w przypadku podania nieprawdy lub zatajenia prawdy.
2. Umowa z Funduszem może zostać zawarta wyłącznie w formie pisemnej.
3. Uzyskanie członkostwa w Funduszu następuje z chwilą zawarcia umowy o prowadzenie IKZE z Funduszem, jeżeli w dniu zawarcia pierwszej umowy osoba fizyczna przystępująca do Funduszu ma ukończone 16 lat. Małoletni ma prawo do dokonywania wpłat na IKZE tylko w roku kalendarzowym, w którym uzyskuje dochody z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę.
4. Oszczędzający, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie rozpocząć gromadzenia oszczędności na IKZE.
5. Oszczędzający nie może dokonywać wpłat na IKZE, jeżeli została dokonana wypłata pierwszej raty.
6. Na IKZE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Oszczędzający.
7. Umowa, co do której nie został spełniony którykolwiek z warunków wymienionych w ust. 3, bądź zachodzą okoliczności wskazane w ust. 4, nie wywołuje skutków prawnych.
- 2.3. sposób postępowania Funduszu w przypadku, gdy suma wpłat dokonanych przez Oszczędzającego na IKZE w danym roku kalendarzowym przekroczy maksymalną wysokość wpłat ustaloną zgodnie z art. 13a Ustawy o IKE i IKZE,
- 2.4. zakres, częstotliwość i formę informowania Oszczędzającego o środkach zgromadzonych na IKZE,
- 2.5. koszty i opłaty obciążające Oszczędzającego w związku z prowadzeniem IKZE, w zakresie nieuregulowanym niniejszym statutem,
- 2.6. okres wypowiedzenia umowy,
- 2.7. termin realizacji wypłaty, wypłaty transferowej oraz zwrotu,
- 2.8. warunki wypłaty w ratach, w tym liczbę rat, w przypadku dokonywania wypłaty w ratach,
- 2.9. dane osobowe Oszczędzającego,
- 2.10. data zawarcia umowy.
3. Wraz z formularzem osoba przystępująca do Funduszu zobowiązana jest złożyć oświadczenie, o którym mowa w § 8 ust. 1.
4. W przypadku złożenia przez Oszczędzającego oświadczenia o gromadzeniu środków na IKZE w innej instytucji finansowej, Fundusz wysyła do Oszczędzającego potwierdzenie zawarcia umowy. Potwierdzenie jest wysyłane listem zwykłym, a w przypadku umowy zawartej za pośrednictwem Dystrybutora listem zwykłym albo pocztą elektroniczną.
5. W umowie o prowadzenie IKZE Oszczędzający może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKZE w przypadku jego śmierci.
6. Dyspozycja, o której mowa w ust. 5, może być w każdym czasie zmieniona.
7. Jeżeli Oszczędzający wskazał kilka osób uprawnionych do otrzymania środków po jego śmierci, a nie oznaczył ich udziału w tych środkach lub suma oznaczonych udziałów nie jest równa 1, uważa się, że udziały tych osób są równe.
8. Wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania środków staje się bezskuteczne, jeżeli osoba ta zmarła przed śmiercią Oszczędzającego. W takim przypadku udział, który był przeznaczony dla zmarłego, przypada w częściach równych pozostałym osobom wskazanym, chyba że Oszczędzający zadysonuje tym udziałem w inny sposób.
9. W przypadku braku osób wskazanych przez Oszczędzającego środki zgromadzone na IKZE wchodzi do spadku.
10. Umowa pomiędzy Oszczędzającym a Funduszem zostaje zawarta z chwilą:
  - 1) złożenia podpisu przez przedstawiciela Funduszu, na formularzu uprzednio podpisanym przez osobę przystępującą do Funduszu,
  - 2) złożenia podpisów przez Dystrybutora działającego zarówno w imieniu Funduszu jak i osoby przystępującej do Funduszu.

§ 9 Umowa

1. Umowa zawierana jest na podstawie formularza udostępnionego przez Fundusz. Integralną częścią umowy są Ogólne Warunki Umowy o Prowadzenie IKZE w Dobrowolnym Funduszu Emerytalnym PZU.
2. Umowa określa w szczególności następujące dane:
  - 2.1. oznaczenie IKZE umożliwiające jego identyfikację,
  - 2.2. sposób oznaczenia dyspozycji dotyczących środków gromadzonych na IKZE;

11. Fundusz udostępnia osobie przystępującej do Funduszu, przed zawarciem umowy, ostatnio ogłoszony prospekt informacyjny Funduszu.
  12. Wypełniając formularz Umowy w trybie określonym w ust. 10 pkt 2 osoba przystępująca udziela Dystrybutorowi pełnomocnictwa do zawarcia Umowy, upoważniając Dystrybutora do złożenia, w imieniu Oszczędzającego, podpisu pod Umową.
  13. Pełnomocnictwo określone w ust. 12 udzielane jest z prawem substytucji dla pracowników Dystrybutora.
  14. Pełnomocnictwo określone w ust. 12 wygasa równocześnie z rozwiązaniem Umowy.
  15. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami ust. 12–15 do pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 12, zastosowanie znajdują odpowiednio przepisy Kodeksu Cywilnego.
3. Wysokość minimalnej wpłaty określonej w ust. 2 nie dotyczy środków przeniesionych z IKE

ROZDZIAŁ IV

JEDNOSTKA ROZRACHUNKOWA, WYPŁATA, WYPŁATA TRANSFEROWA, ZWROT ŚRODKÓW

§ 13 Jednostka rozrachunkowa

1. Wartość środków na rachunku Oszczędzającego określona jest w jednostkach rozrachunkowych.
2. Wpłaty do Funduszu dokonane przez Oszczędzającego oraz otrzymane wypłaty transferowe są przeliczane na jednostki rozrachunkowe.
3. Wpłaty oraz otrzymane wypłaty transferowe mogą być przeliczane również na części ułamkowe jednostki rozrachunkowej.
4. Całkowita wartość jednostek rozrachunkowych Oszczędzających jest równa wartości aktywów netto Funduszu.

§ 14 Środki na rachunku

1. Przez środki na rachunku Oszczędzającego rozumie się wartość jednostek rozrachunkowych zapisanych na jego rachunku.
2. Oszczędzający nie może rozporządzać środkami zapisanymi na rachunku, z zastrzeżeniem rozporządzeń na wypadek śmierci oraz postanowień § 15–17 Statutu.
3. Środki zapisane na rachunku Oszczędzającego podlegają egzekucji.

§ 15 Wpłata

1. Wpłata środków zgromadzonych na IKZE następuje wyłącznie:
  - 1) na wniosek Oszczędzającego, po osiągnięciu przez niego wieku 65 lat oraz pod warunkiem dokonywania wpłat na IKZE co najmniej w 5 latach kalendarzowych,
  - 2) w przypadku śmierci Oszczędzającego – na wniosek osoby uprawnionej.
2. W zależności od wniosku Oszczędzającego albo osoby uprawnionej wypłata może być dokonywana jednorazowo albo w ratach.
3. Wpłata w ratach środków zgromadzonych przez Oszczędzającego następuje przez co najmniej 10 lat. Jeżeli wpłaty na IKZE były dokonywane przez mniej niż 10 lat, wypłata w ratach może być rozłożona na okres równy okresowi, w jakim dokonywane były wpłaty.
4. Wpłata jednorazowa oraz pierwsza rata, w przypadku wypłaty w ratach, są dokonywane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia:
  - 1) wpływu wniosku Oszczędzającego o dokonanie wypłaty do jednostki obsługującej,

§ 10 Obowiązanie umowy

1. Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony.
2. Każda ze stron może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia,
3. W przypadku, gdy na rachunek Oszczędzającego nie jest dokonana wpłata, okres wypowiedzenia wynosi 1 miesiąc.
4. Okres wypowiedzenia kończy się po upływie pełnych 3 miesięcy kalendarzowych po upływie miesiąca, w którym wypowiedzenie wpłynęło do jednostki obsługującej.
5. Jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej w razie wypowiedzenia umowy przez którąkolwiek ze stron, następuje zwrot środków z Funduszu.

§ 11 Pełnomocnicy

1. Zawarcie umowy z Funduszem może być dokonane osobiście przez osobę przystępującą do Funduszu lub przez pełnomocnika.
2. Pełnomocnikiem może być wyłącznie osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna.
3. Pełnomocnictwo powinno być udzielone w formie pisemnej albo elektronicznie Dystrybutorowi przez stronę internetową www.pzu.pl.
4. Pełnomocnictwo w języku obcym winno być zaopatrzone w tłumaczenie dokonane przez tłumacza przysięgłego.
5. Pełnomocnik jest obowiązany doręczyć Funduszowi wraz z wnioskiem o przystąpienie do Funduszu pełnomocnictwo udzielone w formie pisemnej. Pełnomocnictwo udzielone Dystrybutorowi jest dołączane do umowy przez Dystrybutora.

§ 12 Wpłaty

1. Oszczędzający dokonuje wpłat do Funduszu w formie pieniężnej.
2. Wysokość minimalnej wpłaty wynosi 50 PLN.

- 2) wpływu do jednostki obsługującej wniosku osoby uprawnionej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, o dokonanie wypłaty oraz przedłożenia:
  - a) aktu zgonu Oszczędzającego i dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby uprawnionej albo
  - b) prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku oraz zgodnego oświadczenia wszystkich spadkobierców o sposobie podziału środków zgromadzonych przez Oszczędzającego bądź prawomocnego postanowienia sądu o dziale spadku oraz dokumentów stwierdzających tożsamość spadkobierców albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia – chyba że Oszczędzający albo osoby uprawnione zażądają wypłaty w terminie późniejszym.
5. Kolejne raty są wypłacane w terminie do 15 dnia każdego następnego miesiąca.
6. Niedopełnienie obowiązków, o których mowa w ust. 4, spowoduje odmowę realizacji dyspozycji wypłaty.
7. Przy składaniu dyspozycji wypłaty Oszczędzający albo osoba uprawniona, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zobowiązana jest do wskazania Naczelnika Urzędu Skarbowego właściwego dla podatku dochodowego od osób fizycznych, Oszczędzającego lub osoby uprawnionej.
8. Niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 7 spowoduje, iż Fundusz nie dokona wypłaty.
9. Składający dyspozycję wypłaty w ratach określa liczbę lat, w których żąda wypłaty środków z zastrzeżeniem ust. 3.
10. Dyspozycję, o której mowa w ust. 1, Oszczędzający lub osoba uprawniona do otrzymania wypłaty składa na formularzu udostępnionym przez Fundusz.
11. W przypadku dokonania wypłaty środków Fundusz jest zobowiązany do poboru zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości określonej w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.
12. Uchylony.

§ 16 Wypłata transferowa

1. Wypłata transferowa jest dokonywana na podstawie dyspozycji Oszczędzającego albo osoby uprawnionej po uprzednim zawarciu umowy o prowadzenie IKZE z inną instytucją finansową i okazaniu Funduszowi potwierdzenia zawarcia umowy.
2. Fundusz dokonuje wypłaty transferowej w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia:
  - 2.1. złożenia dyspozycji wypłaty transferowej przez Oszczędzającego albo
  - 2.2. przedstawienia przez osoby uprawnione dokumentów, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 2a i 2b oraz złożenia dyspozycji wypłaty transferowej.
3. Przedmiotem wypłaty transferowej może być wyłącznie całość środków zgromadzonych na IKZE.
4. W przypadku dokonania wypłaty transferowej Oszczędzający może dokonywać wpłat dopiero po wpływie środków będących przedmiotem

wypłaty transferowej z dotychczasowej instytucji prowadzącej IKZE.

§ 17 Zwrot środków

1. Zwrot środków zgromadzonych na IKZE następuje w razie wypowiedzenia umowy o prowadzenie IKZE przez którąkolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub do wypłaty transferowej. Przedmiotem zwrotu jest całość środków zgromadzonych na IKZE.
2. Na równi ze zwrotem, w tym także do celów podatkowych, traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na IKZE na rachunku Oszczędzającego, jeżeli umowa o prowadzenie IKZE wygaśa, a nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub do wypłaty transferowej.
3. Zwrot środków zgromadzonych na IKZE powinien nastąpić przed upływem terminu wypowiedzenia umowy.
4. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z IKZE jest traktowane jako zwrot.

ROZDZIAŁ V

OPŁATY NA RZECZ FUNDUSZU I KOSZTY FUNDUSZU

§ 18 Wysokość opłat

1. Fundusz pobiera opłatę od wpłacanych środków pieniężnych, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, w wysokości określonej w tabeli poniżej. Wysokość opłaty jest uzależniona od daty pierwszej wpłaty na rachunek Oszczędzającego.

Stawka opłaty	Okres od dnia wpływu pierwszej wpłaty na rachunek IKZE Oszczędzającego
3,4%	od 0 do 5 lat
2,9%	od 6 do 10 lat
2,4%	od 11 do 15 lat
1,0%	powyżej 15 lat

2. Opłata jest potrącana przed przeliczeniem wpłat na jednostki rozrachunkowe.
3. W przypadku wpłaty pochodzącej z instytucji prowadzącej IKE w wysokości przekraczającej maksymalną wpłatę na IKZE w 2012 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Fundusz nie pobiera opłaty od części kwoty wpłaconej ponad określony prawem limit.
4. Fundusz nie pobiera opłaty od wpłaconych środków pieniężnych będących przedmiotem wypłaty transferowej z innej instytucji prowadzącej IKZE.

§ 19 Pokrywanie kosztów Funduszu

1. Fundusz pokrywa bezpośrednio ze swoich aktywów koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:

- 1) koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo, w wysokości określonej w § 20,
  - 2) koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu przez Depozytariusza, stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza w wysokości określonej w Załączniku nr 1 do Statutu,
  - 3) koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać, w wysokości maksymalnej, określonej w Załączniku nr 2 i 2a do Statutu.
  - 4) koszty wynikające z ponoszonych danin publicznych, jeżeli z ich uiszczenia nie jest zwolniony na podstawie odrębnych przepisów i jeżeli ich ponoszenie jest związane z prowadzoną przez Fundusz działalnością statutową. Rodzaje, sposoby oraz tryb kalkulacji, a także maksymalną wysokość tych kosztów określają prawodawstwa państw, na terytorium których Fundusz podejmuje działalność lokacyjną.
2. Koszty działalności Funduszu, które nie są pokrywane bezpośrednio z jego aktywów, pokrywa Towarzystwo.

§ 20 Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Funduszem

1. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Funduszem składa się z następujących części:
  - 1) wynagrodzenia stałego za zarządzanie Funduszem,
  - 2) wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie, uzależnionego od wyników zarządzania Funduszem.
2. Wynagrodzenie stałe za zarządzanie nie może być wyższe niż 2,99% w skali roku (liczonego jako 365 dni) od średniej wartości aktywów netto Funduszu w danym roku. Wynagrodzenie stałe jest naliczane w każdym dniu wyceny i za każdy dzień roku od wartości aktywów netto Funduszu z poprzedniego dnia wyceny i rozliczane w okresach miesięcznych. Wypłata wynagrodzenia stałego ze środków Funduszu jest dokonywana do piętnastego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który było naliczane.
3. Wynagrodzenie zmienne za zarządzanie jest uzależnione od wyników zarządzania Funduszem w odniesieniu do indeksu odniesienia Funduszu (benchmarku) i wypłacane jest tylko w przypadku, gdy stopa zwrotu Funduszu w danym okresie rozliczeniowym jest dodatnia i jednocześnie stopa zwrotu Funduszu jest wyższa od stopy zwrotu benchmarku. Wynagrodzenie zmienne za zarządzanie wynosi maksymalnie 20% nadwyżki wyników zarządzania Funduszem ponad wynik benchmarku w danym okresie rozliczeniowym i jest wyliczane na ostatni dzień okresu rozliczeniowego zgodnie ze wzorem:

$$WZ t = SWAN t * \max(NZF t, 0) * SWZ$$

gdzie:

t – oznacza okres rozliczeniowy,

WZ t – wartość Wynagrodzenia Zmiennego za dany okres rozliczeniowy,

SWAN t – średnia dzienna Wartość Aktywów Netto Funduszu w danym okresie rozliczeniowym „t”,
 NZF t – Nadwyżka Zarządzania Funduszem wyliczona za dany okres rozliczeniowy „t”,
 SWZ – stawka wynagrodzenia zmiennego (maksymalnie 20%).

4. Nadwyżka wyników zarządzania Funduszem ponad wynik benchmarku wyliczana jest w danym okresie rozliczeniowym zgodnie ze wzorem:

$$NZF t = SZF t - \max(SZB t, 0)$$

gdzie:

SZF t – stopa zwrotu z Funduszu za dany okres rozliczeniowy „t” wyliczana zgodnie ze wzorem:

$$SZF t = WJU t / WJU t-1 - 1$$

gdzie:

WJU t – wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu w ostatnim dniu roboczym danego okresu rozliczeniowego „t”,

WJU t-1 – wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu w ostatnim dniu roboczym poprzedniego okresu rozliczeniowego (w przypadku pierwszego okresu rozliczeniowego – wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu w pierwszym dniu tego okresu),

SZB t – stopa zwrotu benchmarku za dany okres rozliczeniowy „t”, wyliczana zgodnie ze wzorem:

$$SZB t = 50\% * (WIG30 t / WIG30 t-1 - 1) + 50\% * (TBSP.Index t / TBSP.Index t-1 - 1)$$

gdzie:

WIG30 t – wartość indeksu WIG30 w ostatnim dniu roboczym danego okresu rozliczeniowego „t”,

WIG30 t-1 – wartość indeksu WIG30 w ostatnim dniu roboczym poprzedniego okresu rozliczeniowego (w przypadku pierwszego okresu rozliczeniowego – wartość indeksu w pierwszym dniu tego okresu),

TBSP.Index t – wartość indeksu Treasury BondSpot Poland w ostatnim dniu roboczym danego okresu rozliczeniowego „t”,

TBSP.Index t-1 – wartość indeksu Treasury BondSpot Poland w ostatnim dniu roboczym poprzedniego okresu rozliczeniowego (w przypadku pierwszego okresu rozliczeniowego – wartość indeksu w pierwszym dniu tego okresu).

5. Okresem rozliczeniowym jest rok obrotowy Funduszu.

6. Wartość rezerwy na wynagrodzenie Towarzystwa za wyniki zarządzania obliczona na ostatni dzień wyceny danego okresu rozliczeniowego wypłacana jest Towarzystwu do 10 dnia miesiąca następującego po zakończeniu tego okresu.

§ 21 Opłata dodatkowa

W przypadku, gdy Oszczędzający dokonuje wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu przed upływem 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKZE, Fundusz potrąci dodatkową opłatę w wysokości 10% wypłacanych, transferowanych lub zwracanych środków zgromadzonych na rachunku Oszczędzającego, jednak nie mniej niż 50 zł.

§ 22 Zasady pokrywania kosztów przez Towarzystwo oraz obniżania stawek opłat Funduszu

- Towarzystwo może:
  - pokryć w części lub w całości koszty, o których mowa w § 19 ust. 1 pkt 2 – 4,
  - zmniejszyć wynagrodzenie stałe za zarządzanie, o którym mowa w § 20 ust. 2, do wysokości nie niższej niż 1 zł w skali miesiąca,
  - zmniejszyć wysokość lub zaniechać naliczania i pobierania wynagrodzenia zmiennego, o którym mowa w § 20 ust. 3,
  - zmniejszyć wysokość pobieranych opłat, o których mowa w § 18 lub zaniechać pobierania tej opłaty:
    - w ramach ofert promocyjnych,
    - w stosunku do określonych grup osób przystępujących do Funduszu, w szczególności:
      - przedstawicieli oraz pracowników: Towarzystwa, Agenta Transferowego, Depozytariusza, dystrybutorów, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów dominujących i zależnych w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa,
      - członków najbliższej rodziny osób, o których mowa powyżej,
      - Oszczędzających pozyskanych przez określonych dystrybutorów lub Przedstawicieli, których lista zostanie ogłoszona na stronie internetowej www.pzu.pl.
- Decyzję, o której mowa w ust. 1, w imieniu Towarzystwa podejmuje Zarząd Towarzystwa w formie uchwały.
- Towarzystwo powiadamia organ nadzoru o zatwierdzonych przez Zarząd warunkach promocji.
- Osoby przystępujące do Funduszu otrzymują informację o ofertach promocyjnych poprzez ich opublikowanie na stronie internetowej, o której mowa w § 34 ust. 3, lub przekazanie za pośrednictwem poczty, lub udostępnienie przez osobę reprezentującą Fundusz.
- Oszczędzający otrzymują informację o ofertach promocyjnych w formie i trybie określonym w § 32 ust. 3, nie później niż w dniu rozpoczęcia promocji.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ PRZEZ FUNDUSZ

§ 23 Cel inwestycyjny

- Fundusz lokuje swoje aktywa zgodnie z zapisami statutu, dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.
- Celem Funduszu jest długoterminowy wzrost wartości aktywów Funduszu w wyniku wzrostu wartości lokat dokonywanych w papiery wartościowe z zastosowaniem zasad polityki inwestycyjnej Funduszu i zasady minimalizacji ryzyka w celu ograniczenia możliwych wahań wartości aktywów netto.
- Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

§ 24 Przedmiot lokat Funduszu

- Aktywa Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 2, mogą być lokowane wyłącznie w kategorii lokat dopuszczonych przepisami prawa.
- Aktywa Funduszu mogą być lokowane w aktywach denominowanych w złotych lub walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

§ 25 Zasady dywersyfikacji lokat Funduszu

- Lokaty Funduszu podlegają ograniczeniom opisanym w Ustawie i aktach wykonawczych, a w szczególności następującym ograniczeniom:
  - łączna wartość lokat aktywów Funduszu w akcjach, prawach do akcji i prawach poboru oraz obligacjach zamiennych na akcje nie może przekroczyć 80% wartości tych aktywów,
  - w przypadku depozytów nie więcej niż 5% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w jednym banku lub jednej instytucji kredytowej albo w dwóch lub większej liczbie banków lub instytucji kredytowych będących podmiotami związanymi, przy czym w przypadku jednego dowolnie wybranego banku lub instytucji kredytowej albo grupy banków lub instytucji kredytowych będących podmiotami związanymi limit ten może wynosić 7,5%,
  - w przypadku lokat w certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte, nie więcej niż 2% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane w certyfikatach inwestycyjnych wyemitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty,

- 4) w przypadku lokat w jednostki uczestnictwa zbywane przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, nie więcej niż 5% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez jeden fundusz inwestycyjny otwarty lub jeden specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, przy czym nie więcej niż 15% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane łącznie we wszystkich funduszach inwestycyjnych otwartych oraz specjalistycznych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych,
  - 5) łączna wartość lokat aktywów Funduszu we wszystkich papierach wartościowych jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów będących podmiotami związanymi nie może przekroczyć 10% wartości tych aktywów,
  - 6) łączna wartość lokat Funduszu w certyfikaty inwestycyjne lub obligacje emitowane przez jeden fundusz sekurytyzacyjny nie może przekroczyć 5% wartości tych aktywów.
2. Fundusz, w celu podwyższenia bezpieczeństwa prowadzonej działalności inwestycyjnej, może wprowadzić dodatkowe, wewnętrzne ograniczenia w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych, inne niż określone w przepisach prawa lub Statucie.

§ 26 Kryterium doboru lokat Funduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat Funduszu jest długoterminowy wzrost wartości aktywów Funduszu, przy akceptowalnym poziomie ryzyka. Aktywa Funduszu będą lokowane przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, samorządy i korporacje oraz instrumenty rynku pieniężnego.
2. Aktywa Funduszu mogą być lokowane w określone kategorie lokat pod warunkiem, że lokaty te spełniają kryteria oraz warunki określone w Statucie, ustawie oraz innych obowiązujących przepisach prawa.
3. Proporcje dotyczące podziału pomiędzy kategoriami lokat, o których mowa w § 24, uzależnione będą od możliwości wzrostu wartości poszczególnych instrumentów finansowych przy uwzględnieniu bieżącej i oczekiwanej sytuacji rynkowej zarówno na rynkach akcji, jak i dłużnych instrumentów finansowych.
4. Neutralny poziom alokacji aktywów Funduszu w instrumentach udziałowych wynosi 50% oraz neutralny poziom alokacji aktywów Funduszu w instrumentach dłużnych wynosi 50%. Fundusz nie odzwierciedla składu indeksów wchodzących w skład indeksu odniesienia dla lokat Funduszu (benchmarku). Wartość aktywów netto Funduszu może się charakteryzować istotną zmiennością wynikającą ze struktury portfela inwestycyjnego oraz techniki zarządzania portfelowego.

5. Czynniki branymi pod uwagę w przypadku podejmowania decyzji inwestycyjnych na rynkach akcji będą:
  - 1) ocena bieżącej i przyszłej sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta,
  - 2) ocena fundamentalna emitenta uwzględniająca bieżącą i oczekiwaną sytuację ekonomiczno-finansową emitenta oraz jego pozycję rynkową,
  - 3) przewidywana stopa zwrotu z inwestycji uwzględniająca ryzyko,
  - 4) udział akcji w indeksach giełdowych oraz kapitalizacja spółek,
  - 5) ocena płynności oraz free floatu poszczególnych papierów wartościowych.
6. Czynniki branymi pod uwagę w przypadku podejmowania decyzji inwestycyjnych dotyczących dłużnych instrumentów finansowych oraz instrumentów rynku pieniężnego będą:
  - 1) ocena bieżącej i przyszłej sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta, w szczególności:
    - a) wysokość inflacji i oczekiwań inflacyjnych, wielkość deficytu budżetowego oraz deficytu finansów publicznych,
    - b) wysokość deficytu na rachunku obrotów bieżących,
    - c) wysokość długu publicznego,
    - d) wysokość stóp procentowych,
    - e) prognozy tempa wzrostu gospodarczego,
    - f) kurs walutowy.
  - 2) prognozy zmian cen poszczególnych instrumentów finansowych,
  - 3) dochodowość nabywanych instrumentów finansowych i jej przewidywane zmiany,
  - 4) wielkość i płynność poszczególnych emisji instrumentów finansowych,
  - 5) wielkość spreadów pomiędzy poszczególnymi emisjami instrumentów finansowych,
  - 6) ocena ryzyka kredytowego odnosząca się do poszczególnych emitentów dłużnych instrumentów finansowych.

§ 27 Zakazy inwestycyjne

1. Aktywa Funduszu nie mogą być lokowane w:
  - 1) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez Towarzystwo zarządzające Funduszem,
  - 2) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez akcjonariusza Towarzystwa zarządzającego Funduszem,
  - 3) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez podmioty będące podmiotami związanymi w stosunku do podmiotów określonych w pkt 1 i 2,
  - 4) instrumentach finansowych, których wartość w istotnym stopniu zależy od wartości instrumentów finansowych określonych w pkt 1-3.

2. Fundusz nie może:
  - 1) zbywać swoich aktywów:
    - a) Towarzystwu zarządzającemu Funduszem,
    - b) członkom zarządu lub rady nadzorczej Towarzystwa,
    - c) osobom zatrudnionym w Towarzystwie,
    - d) osobom pozostającym z osobami wymienionymi w lit. b–c w związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie,
    - e) akcjonariuszom Towarzystwa,
    - f) podmiotowi związanemu w stosunku do Towarzystwa,
    - g) podmiotowi związanemu w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa,-
  - 2) nabywać za swoje aktywa aktywów od któregośkolwiek z podmiotów wymienionych w pkt 1,
  - 3) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem § 24 i § 28.

§ 28

1. Uchylony.
2. Fundusz może udzielać pożyczek papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym.
3. Pożyczki i kredyty zaciągnięte przez Fundusz nie mogą przekraczać 1,5% wartości aktywów Funduszu.

§ 29 Uchylony

ROZDZIAŁ VII

DEPOZYTARIUSZ. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE

§ 30 Firma, siedziba i adres Depozytariusza

1. Depozytariuszem przechowującym aktywa Funduszu na podstawie umowy o przechowywanie aktywów Funduszu jest ING Bank Śląski S.A., bank krajowy, spełniający warunki określone w Ustawie.
2. Siedzibą Depozytariusza są Katowice, adres: ul. Sokolska 34, 40-086 Katowice.

§ 31 Ogłaszanie Prospektów informacyjnych

1. Prospekty informacyjne Funduszu są ogłaszane w dzienniku ogólnopolskim „Rzeczpospolita”.
2. Prospekt informacyjny Funduszu będzie ogłaszany raz do roku, nie później niż w terminie 3 tygodni od zatwierdzenia przez Towarzystwo sprawozdania finansowego Funduszu.
3. Prospekt informacyjny Funduszu będzie zawierać jego Statut, informacje na temat wyników działalności inwestycyjnej Funduszu oraz ostatnie zatwierdzone

roczne sprawozdanie finansowe Funduszu, oraz informacje na temat wyników działalności inwestycyjnej Funduszu w zakresie określonym przez przepisy prawa, z zastrzeżeniem pierwszego prospektu informacyjnego, który zawierać będzie jedynie Statut Funduszu.

4. Fundusz obowiązany jest do udostępnienia prospektu informacyjnego każdej osobie zamierzającej przystąpić do Funduszu.
5. Na żądanie Oszczędzającego, zgłoszone pisemnie na adres Towarzystwa, Fundusz zobowiązany jest przestać mu, na adres zamieszkania wskazany w umowie ostatnio ogłoszony prospekt informacyjny wraz z ostatnim półrocznym sprawozdaniem finansowym Funduszu sporządzonym na koniec pierwszego półrocza roku kalendarzowego.
6. Na żądanie Oszczędzającego zgłoszone pisemnie na adres Towarzystwa, Fundusz obowiązany jest przestać mu na adres zamieszkania wskazany w umowie deklarację zasad polityki inwestycyjnej Funduszu.

§ 32 Informacja o środkach zgromadzonych na rachunku

1. Fundusz przesyła każdemu Oszczędzającemu w regularnych odstępach czasu nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy, informację o środkach znajdujących się na rachunku Oszczędzającego, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, o wynikach działalności lokacyjnej Funduszu, a także o zasadach polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnym Funduszu, wraz ze wskaźnikami, do których są porównywane osiągnięte przez Fundusz stopy zwrotu.
2. Fundusz na żądanie Oszczędzającego, udziela mu informacji określającej pieniężną wartość środków zgromadzonych na jego rachunku, w terminie 14 dni od otrzymania żądania.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz inne wymagane przepisami prawa informacje, są przesyłane do Oszczędzającego w uzgodnionych z nim trybie i formie:
  - 1) drogą elektroniczną na ostatni wskazany przez Oszczędzającego adres e-mail albo
  - 2) listem zwykłym na ostatni wskazany przez Oszczędzającego adres do korespondencji, w przypadku gdy Oszczędzający nie wybierze trybu i formy, o których mowa w ust. 3 pkt 1.
4. Oszczędzający może wybrać tryb i formę, o których mowa w ust. 3 pkt 1, poprzez złożenie pisemnego wniosku lub w formie zgłoszeń online lub na infolinii – po autoryzacji.

ROZDZIAŁ VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 33 Obowiązanie Statutu

Postanowienia niniejszego Statutu obowiązują Fundusz, Towarzystwo oraz wszystkich Oszczędzających.

§ 34 Zmiany Statutu

1. Zmiana Statutu nie wymaga zgody Oszczędzających.
2. Niniejszy Statut może być zmieniony przez walne zgromadzenie akcjonariuszy Towarzystwa za zezwoleniem organu nadzoru.
3. Zmianę Statutu Fundusz ogłasza na stronie internetowej www.pzu.pl.
4. Zmiana Statutu Funduszu wchodzi w życie w terminie pięciu miesięcy od dnia dokonania ogłoszenia o zmianie Statutu, chyba że organ nadzoru zezwoli na skrócenie tego terminu.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1 Koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu przez Depozytariusza stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza

Wynagrodzenie Depozytariusza składa się z następujących części:

1. Wynagrodzenie Depozytariusza z tytułu przechowywania aktywów

Wartość aktywów netto Funduszu w PLN	Stawka w skali roku
Od 0 do 30 mld PLN	0,00375%
Powyżej 30 mld PLN	0,00300%

Opłata jest naliczana z zastosowaniem stawki procentowej odpowiedniej do progu, w którym znajduje się Fundusz, przy czym dana stawka ma zastosowanie do całości aktywów Funduszu. Podstawą jest średniomiesięczna wartość aktywów netto i baza 30/360.

2. Opłata za rozliczenie transakcji kupno/sprzedaż papierów wartościowych: 5,00 PLN.
3. Koszty zewnętrzne:
  - 1) koszty związane z przechowywaniem aktywów oraz realizacją i rozliczaniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz instytucji rozliczeniowych, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów, stanowiące składnik wynagrodzenia Depozytariusza, pokrywane są z aktywów Funduszu według aktualnie

obowiązującej tabeli prowizji i opłat danej instytucji rozliczeniowej;

- 2) Uchylony;
- 3) Pozostałe udokumentowane koszty poniesione przez Depozytariusza w związku z wykonywaniem poleceń Funduszu za pośrednictwem podmiotów zewnętrznych pokrywa Towarzystwo.

Załącznik Nr 2 Opłaty na rzecz osób trzecich, z tytułu czynności związanych z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

1. Maksymalna wysokość kosztów związanych z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu na rzecz osób trzecich, stanowiących równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów wynosi, dla transakcji zawieranych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy przedmiotem obrotu są:
  - 1) akcje, prawa poboru i prawa do akcji 0,20%,
  - 2) obligacje i inne dłużne papiery wartościowe 0,20%,
  - 3) jednostki uczestnictwa zbywane przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte 2,0%,
  - 4) inne aktywa Funduszu zgodnie z przepisami Ustawy 0,35%.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1, pobierane są bezpośrednio z aktywów Funduszu przy rozliczaniu każdej transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu.

Załącznik Nr 2a Opłaty na rzecz osób trzecich, z tytułu czynności związanych z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu na rynkach zagranicznych

1. Maksymalna wysokość kosztów związanych z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu na rzecz osób trzecich, stanowiących równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów, wynosi, dla transakcji zawieranych na rynkach w państwach będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, gdy przedmiotem obrotu są:
  - 1) akcje, prawa do akcji i prawa poboru 0,35%,
  - 2) obligacje i dłużne papiery wartościowe 0,20%,
  - 3) inne aktywa Funduszu zgodnie z przepisami Ustawy 2,00%.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1, pobierane są bezpośrednio z aktywów Funduszu przy rozliczaniu każdej transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu.

ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE DOBROWOLNEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO PZU

na dzień 31 grudnia 2018 r.

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. DANE O FUNDUSZU ORAZ TOWARZYSTWIE BĘDĄCYM ORGANEM FUNDUSZU

Dobrowolny Fundusz Emerytalny PZU („Fundusz”) jest zarządzany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A. („Towarzystwo”) z siedzibą w Warszawie, przy Al. Jana Pawła II 24 wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie pod numerem KRS 0000040724.

Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A. jest spółką akcyjną prawa polskiego, której kapitał akcyjny w 100% należy do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie S.A.

Dobrowolny Fundusz Emerytalny PZU został utworzony na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego wydanego 22 listopada 2011 roku i wpisany do rejestru funduszy emerytalnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie dnia 12 stycznia 2012 roku pod numerem RFe 30. Fundusz działa zgodnie z ustawą z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 1906) („Ustawa”), ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (t.j. Dz.U. 2016 r. poz. 1776 ze zm.) („Ustawa IKZE”) oraz Statutem Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU uchwalonym przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. w dniu 20 września 2011 roku (z późniejszymi zmianami) („Statut Funduszu”) zatwierdzonym na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 listopada 2011 roku.

Ostatni prospekt informacyjny Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU został opublikowany w dzienniku ogólnopolskim „Rzeczpospolita” 11 maja 2018 roku.

2. OKRES SPRAWOZDAWCZY

Sprawozdanie finansowe Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU obejmuje działalność Funduszu w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

3. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Fundusz w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2018 roku. Zarząd Towarzystwa nie stwierdza na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenie kontynuowania działalności przez Fundusz.

4. DEPOZYTARIUSZ

Funkcję Depozytariusza dla Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU pełni ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach, przy ul. Sokolskiej 34. Obowiązki Depozytariusza reguluje Ustawa.

5. AGENT TRANSFEROWY

Rejestr Oszczędzających w Funduszu, w ramach którego otwierane są poszczególne rachunki prowadzi Pekao Financial Services Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Postępu 21.

6. CEL INWESTYCYJNY FUNDUSZU

Celem Funduszu jest osiągnięcie maksymalnego wzrostu wartości jednostki rozrachunkowej Funduszu w długim okresie, przy akceptowalnym poziomie ryzyka i przy zachowaniu bezpieczeństwa lokat.

7. OGRANICZENIA INWESTYCYJNE STOSOWANE PRZEZ FUNDUSZ

Prowadząc działalność lokacyjną Fundusz zobowiązany jest do przestrzegania ograniczeń wynikających z przepisów Ustawy, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz. U. 2014 r., poz. 139) oraz Statutu Funduszu.

8. PODATKI I OPŁATY

Na podstawie Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 roku (t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 1036 ze zm.) fundusze emerytalne są zwolnione z płacenia podatku dochodowego od osób prawnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 1508 ze zm.) Fundusz w okresie sprawozdawczym odprowadzał 10% podatek od wypłat dokonywanych z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym wypłat na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego.

Fundusz, prowadząc działalność statutową, pokrywa również ze swoich aktywów koszty wynikające z ponoszonych danin publicznych. W bieżącym roku obrotowym Fundusz poniósł koszty tego rodzaju dokonując transakcji poza granicami kraju, w postaci podatku od dywidend wypłacanych przez emitentów spółek znajdujących się w portfelu Funduszu i mających siedzibę poza granicami kraju zgodnie z obowiązującymi w tych krajach przepisami podatkowymi.

9. PODSTAWOWE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Rachunkowość Funduszu prowadzona jest zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 351),

Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych z dnia 24 grudnia 2007 roku (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 1675) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. 2004 r. Nr 51, poz. 493 ze zm.).

9.1. UJMOWANIE W KSIĘGACH OPERACJI DOTYCZĄCYCH FUNDUSZU

a) zwiększenie kapitału Funduszu

Wpłaty dokonywane przez Oszczędzających są ujmowane w księgach rachunkowych na dzień ich otrzymania i przeliczane na jednostki rozrachunkowe w najbliższym dniu wyceny po otrzymaniu wpłaty na rachunek przeliczeniowy i identyfikacji Oszczędzającego, który dokonał wpłaty. Przeliczenie następuje według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień, w którym po raz pierwszy możliwe jest przyporządkowanie otrzymanych wpłat poszczególnym Oszczędzającym.

Liczba jednostek rozrachunkowych jest obliczana i podawana z dokładnością do czterech miejsc po przecinku, a ich wartość – z dokładnością do dwóch. Obydwie wielkości są zaokrąglane na zasadach ogólnych.

Zwiększenie kapitału Funduszu jest ujmowane w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia środków pochodzących z wpłat.

b) zmniejszenie kapitału Funduszu

Zmniejszenie kapitału Funduszu jest ujmowane w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne.

Przeliczenie jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne jest wykonywane nie wcześniej niż na 3 dni robocze przed wypłatą środków lub wypłatą transferową.

c) ujmowanie w księgach składników portfela inwestycyjnego

Operacje dotyczące transakcji nabycia/zbycia składników portfela inwestycyjnego ujmowane są w księgach rachunkowych Funduszu w dacie zawarcia umowy, po uzyskaniu dowodu księgowego potwierdzającego ich dokonanie. Przy czym, jeśli przedmiotem umowy jest sprzedaż składników portfela z należnymi odsetkami, odsetki te ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu według wartości na dzień rozliczenia umowy, uznając przychód z tytułu odsetek w wysokości zgodnej z zawartą umową. W przypadku nabycia/zbycia praw majątkowych innych niż opisane powyżej, prawa te ujmowane są w księgach rachunkowych Funduszu w dacie rozliczenia, na podstawie dokumentu potwierdzającego rozliczenie transakcji zakupu/sprzedaży.

Nabyte składniki portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu wraz z prowizją maklerską i inne opłaty, z wyłączeniem opłat dla depozytariusza. Składniki portfela inwestycyjnego nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero. W przypadku dłużnych papierów wartościowych z naliczanymi odsetkami wartość ustaloną w stosunku do ich wartości nominalnej i wartość naliczonych odsetek ujmuje się w księgach rachunkowych łącznie.

Zmianę wartości nominalnej nabytych akcji, niepowodującą zmiany wysokości kapitału zakładowego emitenta, ujmuje się w zestawieniach analitycznych, w których są dokonywane zmiany liczby posiadanych akcji oraz jednostkowej ceny nabycia.

d) ujmowanie w księgach aktywów denominowanych w innych walutach

Nabycie lub zbycie aktywów, niebędących składnikami portfela inwestycyjnego i denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień przeprowadzenia transakcji.

Na dzień wyceny aktywa wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych po przeliczeniu na walutę polską według obowiązującego w dniu wyceny średniego kursu ogłaszanego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

e) metoda identyfikacji zbywanych składników portfela inwestycyjnego

Zysk lub stratę zbywanych składników portfela inwestycyjnego ustala się, przypisując składnikom najwyższą wartość w cenie nabycia lub najwyższą wartość w cenie nabycia powiększoną o amortyzację w przypadku instrumentów wycenianych metodą amortyzacji liniowej. Zasady tej nie stosuje się do papierów wartościowych nabytych z udzielonym przez drugą stronę zobowiązaniem odkupu, w transakcji mającej na celu zabezpieczenie udzielonego depozytu lub pożyczki.

f) początkowe ujęcie w księgach prawa poboru, dywidend należnych oraz świadczeń dodatkowych związanych z emisją papierów wartościowych

Przysługujące, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia emitenta akcji, prawo poboru akcji notowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień, w którym po raz pierwszy akcje dające to prawo były notowane bez prawa poboru. Niewykonane prawo poboru akcji umarza się według ceny równej zero w dniu następnym, po dniu w którym upływa termin realizacji zapisów na akcje.

Należną dywidendę wypłacaną w środkach pieniężnych lub w papierach wartościowych z akcji notowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień, w którym po raz pierwszy akcje były notowane na rynku regulowanym bez prawa do dywidendy. Dywidenda należna

w środkach pieniężnych jest ujmowana jako należność z tytułu dywidendy, zaś dywidenda należna w papierach wartościowych jest ujmowana w portfelu inwestycyjnym Funduszu.

Przysługujące, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia emitenta akcji, prawo poboru akcji nienotowanych na rynkach regulowanych oraz prawo do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na rynkach regulowanych ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień następujący po dniu ustalenia tych praw.

Świadczenia dodatkowe związane z emisją papierów wartościowych ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu uznania świadczenia za należne tzn. w chwili określonej w prospekcie emisyjnym i po spełnieniu warunków w nim określonych.

g) koszty pokrywane z aktywów Funduszu

Fundusz pokrywa ze swoich aktywów koszty z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie, koszty Depozytariusza, koszty danin publicznych związanych z prowadzoną działalnością statutową, koszty amortyzacji premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej, koszty ujemnych różnic kursowych.

Koszty są ujmowane zgodnie z zasadą memoriałową.

9.2. WYCENA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Wycena papierów wartościowych będących składnikami portfela inwestycyjnego Funduszu dokonywana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz.U. 2004 r. Nr 51, poz. 493 ze zm.) („Rozporządzenie”) według stanu aktywów Funduszu na dzień wyceny. Zgodnie z § 2 Rozporządzenia wycena aktywów Funduszu następuje według wartości rynkowej z zachowaniem zasady ostrożności.

Papiery wartościowe notowane na rynku wyceny w rozumieniu § 1 pkt 1 Rozporządzenia wyceniane są w oparciu o kurs wyceny z dnia wyceny. Kurs wyceny rozumiany jest jako średnia dzienna cena transakcji ważona wolumenem obrotu, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalona na rynku wyceny, kursem wyceny jest:

- a) dla Treasury Bond Spot:
  - kurs fixingowy, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony, to
  - kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku,
- b) dla pozostałych rynków wyceny:
  - kurs zamknięcia, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony, to
  - ostatni kurs jednolity z dnia wyceny, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony, to
  - kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku.

W przypadku braku kursu wyceny z dnia wyceny papiery wartościowe są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony.

Papiery wartościowe notowane na więcej niż jednym rynku lub w więcej niż jednym systemie notowań wyceniane są poprzez ustalenie rynku wyceny i systemu notowań w oparciu o przewidywaną wielkość obrotu danym papierem wartościowym na rynkach wyceny i systemach notowań. Zmiana rynku wyceny jest dokonywana w przypadku, gdy w dwóch kolejnych miesiącach kalendarzowych obroty na innym rynku wyceny przekroczyły wielkość obrotu na dotychczasowym rynku wyceny, jednakże dla dłużnych skarbowych papierów wartościowych, dla których ustalany jest kurs fixingowy na Treasury Bond Spot, rynkiem wyceny jest Treasury Bond Spot.

Dłużne papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny wyceniane są według określonej przez Fundusz szczegółowej metodologii wyceny. Metodologie wyceny dłużnych papierów wartościowych są oparte na zdyskontowanej wartości przepływów pieniężnych. Szczegółowa konstrukcja metodologii jest dostosowana do rodzaju i charakteru instrumentu finansowego, które są określane w warunkach emisji.

Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

W przypadku, gdy okres do rozpoczęcia notowań dłużnych papierów wartościowych nie przekracza miesiąca, są one wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

Dłużne papiery wartościowe od dnia następującego bezpośrednio po dniu ostatniego notowania do dnia wykupu są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii powstałej jako różnica między ceną wykupu danego papieru wartościowego a ceną, po jakiej Fundusz wycenił papier wartościowy w ostatnim dniu jego notowania.

Pozostałe papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny są wyceniane według ceny nabycia.

Wartość akcji dopuszczonych do publicznego obrotu, lecz nienotowanych na rynku wyceny, jest równa wartości akcji tego emitenta notowanych na rynku wyceny.

Jeżeli między akcjami nowej emisji i akcjami notowanymi na rynku wyceny istnieją różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, wartość akcji nowej emisji jest określana jako wartość akcji emisji notowanej na rynku

wyceny skorygowana o wartość uprawnień przysługujących posiadaczom akcji różniących te emisje.

Papiery wartościowe nabyte z udzielonym przez drugą stronę przyrzeczeniem odkupu, w transakcji mającej na celu zabezpieczenie udzielonego depozytu lub pożyczki, są wyceniane metodą liniowej amortyzacji różnicy między ceną odkupu papierów wartościowych a ceną ich nabycia.

Zobowiązanie Funduszu do odkupu sprzedanych papierów wartościowych po określonej cenie i w określonym terminie uznaje się za zobowiązanie z tytułu pożyczki i wycenia się metodą liniowej amortyzacji różnicy między ceną odkupu papierów wartościowych a ceną ich sprzedaży.

Wierzytelności z tytułu pożyczki, kredytu lub depozytu wycenia się według sumy wartości nominalnej i odsetek naliczonych do dnia wyceny.

Do wyceny papierów wartościowych zakupionych na rynkach zagranicznych stosuje się analogiczne zasady wyceny jak w przypadku wyceny aktywów krajowych.

W przypadku notowania papierów wartościowych jednocześnie na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, ich wycena jest dokonywana na podstawie notowań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeśli nie jest możliwa wycena aktywów według zasad określonych powyżej lub dokonanie wyceny z zastosowaniem tych zasad byłoby sprzeczne z zasadą ostrożności, fundusz emerytalny szacuje wartość tych aktywów według określonej przez siebie szczegółowej metodologii.

9.3. UJMOWANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Środki pieniężne Funduszu są ujmowane w wartości nominalnej.

9.4. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

W bieżącym okresie obrotowym nie miały miejsca żadne zmiany zasad rachunkowości.

BILANS FUNDUSZU [w złotych]		31.12.2018	31.12.2017
I.	Aktywa	175 667 919,48	47 763 861,83
1.	Portfel inwestycyjny	158 786 075,36	43 002 069,65
2.	Środki pieniężne	16 680 689,73	4 760 307,61
	a) na rachunkach bieżących	9 519 968,53	2 269 060,49
	b) na rachunku przeliczeniowym	7 160 721,20	2 491 247,12
	– na rachunku wpłat	6 826 712,20	2 215 612,52
	– na rachunku wypłat	0,00	0,00
	– do wyjaśnienia	334 009,00	275 634,60
	c) na pozostałych rachunkach	0,00	0,00
3.	Należności	201 154,39	1 484,57
	a) z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	198 652,37	0,00
	b) z tytułu dywidend	1 406,13	1 183,64
	c) z tytułu pożyczek	0,00	0,00
	d) z tytułu odsetek	1 095,89	300,93
	e) od towarzystwa	0,00	0,00
	f) pozostałe należności	0,00	0,00
4.	Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
II.	Zobowiązania	7 307 188,35	2 175 489,04
1.	Z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego	2 782 262,12	553 200,62
2.	Z tytułu pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3.	Wobec członków	4 080 517,25	1 505 110,27
4.	Wobec towarzystwa	38 467,70	11 021,72
5.	Wobec depozytariusza	0,00	0,00
6.	Pozostałe zobowiązania	6 522,00	219,00
7.	Rozliczenia międzyokresowe	399 419,28	105 937,43
III.	Aktywa netto (I-II)	168 360 731,13	45 588 372,79
IV.	Kapitał funduszu	166 549 962,48	35 431 939,41
V.	Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy	1 810 768,65	10 156 433,38
1.	Zakumulowany nierozdysponowany wynik z inwestycji	-1 657 780,32	-564 415,33
2.	Zakumulowany nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	5 275 539,28	4 353 127,24
3.	Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-1 806 990,31	6 367 721,47
VI.	Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy, razem (IV + V)	168 360 731,13	45 588 372,79

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT [w złotych]		01.01.2018–31.12.2018	01.01.2017–31.12.2017
I.	Przychody operacyjne	1 827 130,55	810 401,95
1.	Przychody portfela inwestycyjnego	1 766 779,15	804 405,35
	a) dywidendy i udziały w zyskach	1 277 623,32	632 644,95
	b) odsetki, w tym	489 155,83	171 760,40
	– odsetki od dłużnych papierów wartościowych	465 474,05	164 558,15
	– odsetki od depozytów bankowych i bankowych papierów wartościowych	23 681,78	7 202,25
	– pozostałe	0,00	0,00
	c) odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	0,00	0,00
	d) przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
	e) przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych	0,00	0,00
	f) pozostałe przychody portfela inwestycyjnego	0,00	0,00
2.	Przychody ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych	25 799,52	3 084,03
3.	Różnice kursowe dodatnie powstałe w związku z wyceną praw majątkowych wynikających ze składników portfela inwestycyjnego, a także środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD	28 298,76	2 893,17
4.	Pozostałe przychody	6 253,12	19,40
II.	Koszty operacyjne	2 920 495,54	1 056 444,18
1.	Koszty zarządzania funduszem	2 834 702,75	1 026 062,97
2.	Koszty wynagrodzenia depozytariusza	15 824,67	7 983,88
3.	Koszty portfela inwestycyjnego, w tym	0,00	0,00
	a) amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej	0,00	0,00
	b) pozostałe koszty inwestycyjne	0,00	0,00
4.	Koszty zaciągniętych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
5.	Różnice kursowe ujemne powstałe w związku z wyceną praw majątkowych wynikających ze składników portfela inwestycyjnego, a także środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD	26 409,38	1 317,33
6.	Koszty danin publicznoprawnych	43 558,74	21 080,00
7.	Pozostałe koszty	0,00	0,00
III.	Wynik z inwestycji (I–II)	-1 093 364,99	-246 042,23
IV.	Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)	-7 252 299,74	4 576 188,21
1.	Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	922 412,04	2 701 945,10
2.	Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-8 174 711,78	1 874 243,11
V.	Wynik finansowy (III + IV)	-8 345 664,73	4 330 145,98

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO [w złotych]		01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
A.	Zmiana wartości aktywów netto		
I.	Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego	45 588 372,79	26 424 328,56
II.	Wynik finansowy w okresie sprawozdawczym (razem), w tym:	-8 345 664,73	4 330 145,98
1.	Wynik z inwestycji	-1 093 364,99	-246 042,23
2.	Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	922 412,04	2 701 945,10
3.	Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-8 174 711,78	1 874 243,11
III.	Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym, w tym	131 118 023,07	14 833 898,25
1.	Zwiększenia kapitału z tytułu wpłat przeliczonych na jednostki rozrachunkowe	132 290 679,28	15 442 488,58
2.	Zmniejszenia kapitału z tytułu umorzenia jednostek rozrachunkowych	1 172 656,21	608 590,33
IV.	Łączna zmiana wartości aktywów netto w okresie sprawozdawczym (II + III)	122 772 358,34	19 164 044,23
V.	Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego (I + IV)	168 360 731,13	45 588 372,79
B.	Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych		
I.	Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych w okresie sprawozdawczym, w tym		
1.	Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na początek okresu sprawozdawczego	1 530 332,0533	1 017 143,2672
2.	Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego	6 271 652,4698	1 530 332,0533
II.	Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową		
1.	Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego	29,79	25,98
2.	Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec okresu sprawozdawczego	26,84	29,79
3.	Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	-9,90	14,67
4.	Minimalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	26,17	26,00
5.	Maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	30,86	30,10
6.	Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na ostatni dzień wyceny w okresie sprawozdawczym	26,84	29,79

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM [w złotych]		01.01.2018–31.12.2018	01.01.2017–31.12.2017
I.	Kapitały razem funduszu na początek okresu sprawozdawczego	45 588 372,79	26 424 328,56
1.	Kapitał funduszu na początek okresu sprawozdawczego	35 431 939,41	20 598 041,16
1.1	Zmiany w kapitale funduszu		
	a) zwiększenia z tytułu	132 290 679,28	15 442 488,58
	– wpłat członków	45 497 621,10	14 933 457,49
	– otrzymanych wpłat transferowych	86 792 879,58	508 230,25
	– pokrycia szkody	178,60	800,84
	– pozostałe	0,00	0,00
	b) zmniejszenia z tytułu	1 172 656,21	608 590,33
	– wypłat transferowych	402 896,88	75 984,45
	– wypłat osobom uprawnionym	144 643,27	17 470,63
	– wypłaty na wniosek oszczędzającego z IKE lub IKZE	593 451,09	514 954,51
	– zwrot błędnie wpłaconych składek	0,00	0,00
	– pozostałe	31 664,97	180,74
1.2	Kapitał funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	166 549 962,48	35 431 939,41
2.	Wynik finansowy	1 810 768,65	10 156 433,38
	Wynik finansowy roku bieżącego	-8 345 664,73	4 330 145,98
	Wynik finansowy lat ubiegłych	10 156 433,38	5 826 287,40
II.	Kapitały razem w dyspozycji funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	168 360 731,13	45 588 372,79

ZESTAWIENIE PORTFELA INWESTYCYJNEGO [w tys. złotych]		31.12.2018				31.12.2017			
Lp	Instrument finansowy	Ilość [w szt.]	Wartość nabycia [w tys. zł]	Wartość bieżąca [w tys. zł]	Udział w aktywach [w %]*	Ilość [w szt.]	Wartość nabycia [w tys. zł]	Wartość bieżąca [w tys. zł]	Udział w aktywach [w %]*
1.	Obligacje emitowane przez Skarb Państwa	16 350	16 183	16 779	9,55	7 970	7 868	8 014	16,78
1.1	SKARB PAŃSTWA – IZ0823 – 25/08/2023	0	0	0	0,00	200	253	263	0,55
1.2	SKARB PAŃSTWA – PS0418 – 25/04/2018	0	0	0	0,00	20	20	21	0,04
1.3	SKARB PAŃSTWA – WZ0124 – 25/01/2024	1 000	998	1 004	0,57	0	0	0	0,00
1.4	SKARB PAŃSTWA – DS0725 – 25/07/2025	6 250	6 361	6 637	3,78	3 350	3 432	3 431	7,18
1.5	SKARB PANSTWA – PS0420 – 25/04/2020	4 500	4 494	4 562	2,60	0	0	0	0,00
1.6	SKARB PAŃSTWA – WZ0126 – 25/01/2026	0	0	0	0,00	1 100	1 041	1 078	2,26
1.7	SKARB PAŃSTWA – PS0721 – 25/07/2021	0	0	0	0,00	1 900	1 822	1 883	3,94
1.8	SKARB PAŃSTWA – DS0727 – 25/07/2027	4 600	4 330	4 576	2,60	1 000	907	946	1,98
1.9	SKARB PAŃSTWA – OK0419 – 25/04/2019	0	0	0	0,00	400	392	392	0,82
2.	Obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym	111	118	127	0,07	182	198	201	0,42
2.1	Bank Gospodarstwa Krajowego SA – IDS1018 – 24/10/2018	0	0	0	0,00	71	79	76	0,16
2.2	Bank Gospodarstwa Krajowego SA – IDS1022 – 25/10/2022	111	118	127	0,07	111	118	126	0,26
3.	Depozyty w bankach krajowych w walucie polskiej		8 000	8 000	4,55		0	0	0,00
3.1	PKO Bank Polski SA – 04/01/2019		8 000	8 000	4,55		0	0	0,00
4.	Listy zastawne	12	6 036	6 117	3,48	0	0	0	0,00
4.1	PKO Bank Hipoteczny SA – PKOHP0621 – 18/06/2021	4	2 012	2 014	1,15	0	0	0	0,00
4.2	PKO Bank Hipoteczny SA – PKOHP0921 – 10/09/2021	8	4 024	4 103	2,34	0	0	0	0,00
5.	Niezabezpieczone całkowicie obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	6 000	6 000	6 067	3,45	0	0	0	0,00
5.1	LC Corp SA – LCC1022 – 19/10/2022	6 000	6 000	6 067	3,45	0	0	0	0,00
6.	Akcje spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	8 720 328	106 677	106 358	60,54	3 192 716	25 345	31 053	65,01
6.1	ABC Data SA	50 000	105	64	0,04	50 000	105	102	0,21
6.2	AC SA	34 958	1 463	1 508	0,86	6 144	252	255	0,53
6.3	Alumetal SA	26 518	1 333	1 127	0,64	11 100	590	598	1,25
6.4	Auto Partner SA	225 000	811	871	0,50	125 000	406	588	1,23
6.5	Bank Millennium SA	540 807	4 482	4 775	2,72	115 000	972	1 025	2,15
6.6	Bank Zachodni WBK SA	14 605	5 091	5 232	2,98	1 539	548	609	1,28
6.7	Braster SA	0	0	0	0,00	52 120	790	363	0,76
6.8	CCC SA	1 547	223	298	0,17	1 507	186	429	0,90
6.9	CD Projekt SA	18 610	2 129	2 698	1,54	4 644	105	451	0,95
6.10	Celon Pharma SA	0	0	0	0,00	13 642	223	464	0,97

ZESTAWIENIE PORTFELA INWESTYCYJNEGO [w tys. złotych]		31.12.2018				31.12.2017			
Lp	Instrument finansowy	Ilość [w szt.]	Wartość nabycia [w tys. zł]	Wartość bieżąca [w tys. zł]	Udział w aktywach [w %]*	Ilość [w szt.]	Wartość nabycia [w tys. zł]	Wartość bieżąca [w tys. zł]	Udział w aktywach [w %]*
6.11	Centrum Medyczne Enel-Med SA	68 022	558	707	0,40	63 058	511	757	1,58
6.12	Cyfrowy Polsat SA	174 380	3 919	3 951	2,25	0	0	0	0,00
6.13	Dekpol SA	0	0	0	0,00	5 635	85	221	0,46
6.14	Dino Polska SA	2 725	94	259	0,15	5 540	191	432	0,90
6.15	Elektrobudowa SA	3 500	381	91	0,05	3 500	381	268	0,56
6.16	Enea SA	283 014	3 067	2 805	1,60	89 119	1 173	1 033	2,16
6.17	Ergis SA	148 462	494	353	0,20	88 462	266	498	1,04
6.18	Eurocash SA	46 490	1 114	824	0,47	22 602	614	599	1,25
6.19	Fabryki Mebli FORTE SA	100 418	4 130	2 276	1,30	0	0	0	0,00
6.20	Famur SA	207 480	1 113	1 139	0,65	172 989	957	1 098	2,30
6.21	Globe Trade Centre SA	151 015	1 163	1 253	0,71	50 000	311	508	1,06
6.22	Grupa Kęty SA	5 548	1 809	1 814	1,03	0	0	0	0,00
6.23	Grupa Lotos SA	61 776	3 450	5 443	3,10	0	0	0	0,00
6.24	Indykpol SA	2 000	150	120	0,07	2 000	150	146	0,31
6.25	ING Bank Śląski SA	7 331	1 294	1 369	0,78	0	0	0	0,00
6.26	J.W. Construction Holding SA	1 759	6	4	0,00	1 759	6	7	0,02
6.27	KGHM Polska Miedź SA	51 459	4 665	4 589	2,61	11 305	1 015	1 266	2,65
6.28	Kruk SA	14 567	3 030	2 283	1,30	0	0	0	0,00
6.29	Krynicki Recykling SA	45 186	326	223	0,13	45 186	326	268	0,56
6.30	LC Corp SA	1 073 700	2 263	2 577	1,47	880 681	1 802	2 422	5,07
6.31	Lokum Deweloper SA	3 424	41	51	0,03	9 865	118	173	0,36
6.32	LPP SA	251	1 931	1 969	1,12	40	201	357	0,75
6.33	Lubelski Węgiel Bogdanka SA	23 740	1 361	1 216	0,69	4 604	315	308	0,65
6.34	Mangata Holding SA	0	0	0	0,00	2 266	203	226	0,47
6.35	mBank SA	6 350	2 555	2 666	1,52	0	0	0	0,00
6.36	Medicalgorithmics SA	32 821	3 045	885	0,50	3 200	757	638	1,34
6.37	Mennica Polska SA	66 774	1 195	1 304	0,74	58 912	1 028	1 288	2,70
6.38	Mercor SA	23 563	217	194	0,11	23 563	217	266	0,56
6.39	MFO SA	23 218	537	531	0,30	21 218	476	721	1,51
6.40	Monnari Trade SA	67 395	471	285	0,16	57 395	382	472	0,99
6.41	Netia SA	289 395	1 405	1 447	0,82	59 951	313	320	0,67
6.42	OEX SA	19 201	242	330	0,19	19 201	242	357	0,75
6.43	Orange Polska SA	728 207	3 554	3 495	1,99	88 289	480	507	1,06
6.44	Orzeł Biały SA	90 512	931	946	0,54	0	0	0	0,00
6.45	PCC Rokita SA	8 274	589	674	0,38	6 628	399	681	1,43
6.46	Pfleiderer Group SA	57 264	1 888	1 838	1,05	16 312	484	558	1,17
6.47	PGE Polska Grupa Energetyczna SA	366 879	3 864	3 705	2,11	43 660	558	527	1,10
6.48	Polnord SA	155 312	1 413	1 343	0,76	0	0	0	0,00
6.49	Polski Holding Nieruchomości SA	14 379	206	129	0,07	0	0	0	0,00
6.50	Polski Koncern Naftowy Orlen SA	59 308	5 452	6 385	3,63	0	0	0	0,00
6.51	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA	705 547	4 075	4 861	2,77	132 547	735	828	1,73
6.52	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	173 601	6 501	6 880	3,92	29 197	897	1 296	2,71
6.53	Prime Car Management SA	242 495	2 912	3 094	1,76	7 009	300	200	0,42

ZESTAWIENIE PORTFELA INWESTYCYJNEGO [w tys. złotych]		31.12.2018				31.12.2017			
Lp	Instrument finansowy	Ilość [w szt.]	Wartość nabycia [w tys. zł]	Wartość bieżąca [w tys. zł]	Udział w aktywach [w %]*	Ilość [w szt.]	Wartość nabycia [w tys. zł]	Wartość bieżąca [w tys. zł]	Udział w aktywach [w %]*
6.54	Protektor SA	99 732	453	458	0,26	122 086	459	466	0,98
6.55	Rafako SA	0	0	0	0,00	46 192	245	205	0,43
6.56	Robyg SA	0	0	0	0,00	257 265	927	947	1,98
6.57	Selvita SA	37 231	1 490	1 957	1,11	16 419	270	922	1,93
6.58	Tarczyński SA	45 218	597	812	0,46	28 627	340	348	0,73
6.59	Tauron Polska Energia SA	1 107 404	2 532	2 392	1,36	0	0	0	0,00
6.60	Trakcja PRKiL SA	30 088	246	122	0,07	30 088	246	215	0,45
6.61	UniCredit S.p.A.	72 273	3 985	3 088	1,76	17 131	999	1 131	2,37
6.62	Vigo System SA	1 152	269	315	0,18	708	127	224	0,47
6.63	VRG SA	623 555	1 964	2 525	1,44	180 000	144	792	1,66
6.64	Wirtualna Polska Holding SA	7 918	300	418	0,24	9 518	373	465	0,97
6.65	X-Trade Brokers Dom Maklerski SA	27 675	278	122	0,07	27 675	278	123	0,26
6.66	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja SA	4 770	391	192	0,11	4 770	391	397	0,83
6.67	Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA	144 525	1 125	1 074	0,61	45 848	476	688	1,44
7.	Razem lokaty krajowe	8 742 801	143 015	143 448	81,66	3 200 868	33 411	39 269	82,21
8.	Akcje spółek notowanych na rynku regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska	411 125	17 284	15 338	8,73	121 395	3 138	3 733	7,82
8.1	Allianz SE	4 000	3 090	3 007	1,71	0	0	0	0,00
8.2	ALPHABET INC A	340	1 511	1 335	0,76	0	0	0	0,00
8.3	ALPHABET INC C	340	1 490	1 323	0,75	0	0	0	0,00
8.4	Atresmedia Corporacion De Medi	5 300	249	99	0,06	5 300	249	192	0,40
8.5	Daimler AG	3 550	918	701	0,40	1 550	425	458	0,96
8.6	Freeport – McMoRan INC	15 300	629	590	0,34	15 300	629	1 012	2,12
8.7	General Motors CO	3 800	542	477	0,27	2 100	295	300	0,63
8.8	HUGO BOSS AG	825	181	191	0,11	825	181	245	0,51
8.9	INDITEX	4 000	484	386	0,22	0	0	0	0,00
8.10	ING Groep N.V.	19 350	1 282	783	0,45	0	0	0	0,00
8.11	Intesa Sanpaolo SPA	347 320	3 328	2 897	1,65	94 320	923	1 090	2,28
8.12	NIKE INC	2 000	437	557	0,32	2 000	437	437	0,91
8.13	Volkswagen AG	5 000	3 143	2 992	1,70	0	0	0	0,00
9.	Razem lokaty zagraniczne	411 125	17 284	15 338	8,73	121 395	3 138	3 733	7,82
10.	Razem lokaty	9 153 926	160 298	158 786	90,39	3 322 263	36 548	43 002	90,03

* udział w aktywach wyliczony według wartości w złotych

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA [w złotych]		
I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu:	31.12.2018	31.12.2017
1) Środki pieniężne na rachunkach bieżących	9 519 968,53	2 269 060,49
a) na rachunkach bieżących w banku depozytariuszu	9 519 968,53	2 269 060,49
b) na rachunkach bieżących w innych bankach	0,00	0,00
c) na rachunkach pomocniczych w banku depozytariuszu	0,00	0,00
d) na rachunkach pomocniczych w innych bankach	0,00	0,00
e) w walucie EUR	0,00	0,00
f) w walucie USD	0,00	0,00
g) w innych walutach	0,00	0,00
h) środki w drodze	0,00	0,00
i) inne środki pieniężne	0,00	0,00
2) Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wpłat	6 826 712,20	2 215 612,52
a) środków wpłaconych przez członków	6 030 912,79	2 186 413,75
b) z tytułu otrzymanych wypłat transferowych	795 799,41	29 198,77
c) inne środki	0,00	0,00
3) Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wypłat	0,00	0,00
a) przeznaczone na wypłaty transferowe	0,00	0,00
b) przeznaczone na wypłaty osobom upoważnionym	0,00	0,00
c) przeznaczonych na wypłaty na wniosek oszczędzającego z IKE lub IKZE	0,00	0,00
d) innych	0,00	0,00
4) Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	198 652,37	0,00
a) akcji i praw z nimi związanych	198 652,37	0,00
b) obligacji skarbowych	0,00	0,00
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	0,00	0,00
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	0,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00
5) Należności z tytułu odsetek	1 095,89	300,93
a) od rachunków bankowych	1 095,89	300,93
b) od składników portfela inwestycyjnego, w tym*	0,00	0,00
– od obligacji	0,00	0,00
– od depozytów bankowych	0,00	0,00
– od bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
– od listów zastawnych	0,00	0,00
– od pozostałych	0,00	0,00
c) od kredytów	0,00	0,00
d) od pożyczek	0,00	0,00
e) inne	0,00	0,00
*należne odsetki od papierów wartościowych są wykazywane w portfelu inwestycyjnym	0,00	0,00
6) Należności od towarzystwa	0,00	0,00
a) pokrycie szkody	0,00	0,00
b) innych	0,00	0,00

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA [w złotych]		
I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu:	31.12.2018	31.12.2017
7) Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego	2 782 262,12	553 200,62
a) akcji i praw z nimi związanych	2 782 262,12	553 200,62
b) obligacji skarbowych	0,00	0,00
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	0,00	0,00
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	0,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00
8) Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	0,00	0,00
a) z tytułu pożyczek krótkoterminowych	0,00	0,00
b) z tytułu kredytów długoterminowych	0,00	0,00
c) z tytułu kredytów krótkoterminowych	0,00	0,00
d) innych	0,00	0,00
9) Zobowiązania wobec członków	4 080 517,25	1 505 110,27
a) wpłat	3 284 717,84	1 475 911,50
b) wypłat transferowych	795 799,41	29 198,77
c) pokrycia szkody	0,00	0,00
d) innych	0,00	0,00
10) Zobowiązania wobec towarzystwa	38 467,70	11 021,72
a) z tytułu opłaty od składki	38 467,70	11 021,72
b) z tytułu opłat transferowych	0,00	0,00
c) z tytułu opłat za zarządzanie	0,00	0,00
d) inne	0,00	0,00
11) Zobowiązania pozostałe	0,00	219,00
a) wypłat bezpośrednich	0,00	0,00
b) wypłat bezpośrednich ratalnych	0,00	0,00
c) innych	6 522,00	219,00
12) Informacje dotyczące portfela inwestycyjnego w tym:	0,00	0,00
a) rodzaje instrumentów pochodnych z podaniem ich wartości nabycia oraz wartości godziwej	0,00	0,00
II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat:	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
1) Przychody	1 827 114,62	810 401,95
a) z rachunków środków pieniężnych	25 799,52	3 084,03
b) z depozytów bankowych	23 681,78	7 202,25
c) z obligacji	399 051,09	164 558,15
d) z bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
e) z listów zastawnych	66 422,96	0,00
f) z kredytów	0,00	0,00
g) inne w tym:	1 312 159,27	635 557,52
– dywidendy i udziały w zyskach	1 277 623,32	632 644,95
– odpisu dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	0,00	0,00
– pozostałe	34 535,95	2 912,57

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA [w złotych]		
II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat:	01.01.2018–31.12.2018	01.01.2017–31.12.2017
2) Dodatnie różnice kursowe	151 735,93	2 893,17
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	0,00	0,00
– akcji i praw z nimi związanych	0,00	0,00
– bonów	0,00	0,00
– obligacji	0,00	0,00
– certyfikatów	0,00	0,00
– bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
– jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
– listów zastawnych	0,00	0,00
– innych	0,00	0,00
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	123 437,17	0,00
– akcji i praw z nimi związanych	123 437,17	0,00
– bonów	0,00	0,00
– obligacji	0,00	0,00
– certyfikatów	0,00	0,00
– bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
– jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
– listów zastawnych	0,00	0,00
– innych	0,00	0,00
c) ujęte w środkach pieniężnych, należnościach oraz zobowiązaniach	28 298,76	2 893,17
3) Wynagrodzenie depozytariusza z tytułu	15 824,67	7 983,88
a) refinansowania opłat na rzecz innych podmiotów krajowych	7 192,32	4 778,10
b) refinansowania opłat na rzecz subdepozytariuszy	1 249,71	359,96
c) opłat za przechowywanie	3 542,64	1 285,82
d) opłat za rozliczanie	3 840,00	1 560,00
e) weryfikacji wartości jednostki	0,00	0,00
f) prowadzenia rachunków i przelewów	0,00	0,00
g) innych	0,00	0,00
4) Ujemne różnice kursowe	26 409,38	458 583,02
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	0,00	0,00
– akcji i praw z nimi związanych	0,00	0,00
– bonów	0,00	0,00
– obligacji	0,00	0,00
– certyfikatów	0,00	0,00
– bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
– jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
– listów zastawnych	0,00	0,00
– inne	0,00	0,00
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:	0,00	457 265,69
– akcji i praw z nimi związanych	0,00	457 265,69
– bonów	0,00	0,00
– obligacji	0,00	0,00
– certyfikatów	0,00	0,00
– bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
– jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
– listów zastawnych	0,00	0,00
– inne	0,00	0,00

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA [w złotych]		
II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat:	01.01.2018–31.12.2018	01.01.2017–31.12.2017
c) ujęte w środkach pieniężnych, należnościach oraz zobowiązaniach	26 409,38	1 317,33
5) informacje na temat wielkości kosztów danin publicznoprawnych z podaniem przedmiotu opodatkowania i podstawy prawnej	43 558,74	21 080,00
a) podatek od dywidend wypłacanych przez spółki mające siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie przepisów podatkowych obowiązujących w danym kraju (art. 137 ust 3 Ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych)	43 558,74	21 080,00
6) Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	922 412,04	2 701 945,10
a) akcji i praw z nimi związanych	731 868,53	2 673 799,60
b) obligacji skarbowych	197 653,00	28 145,50
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	-7 109,49	0,00
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	0,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00
7) Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-8 174 711,78	1 874 243,11
a) akcji i praw z nimi związanych	-8 569 665,58	1 684 064,39
b) obligacji skarbowych	341 811,43	195 994,82
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	6 325,09	-5 816,10
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	46 817,28	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00

10. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne zdarzenia po dacie bilansowej, które powodowałyby konieczność wprowadzenia korekt, ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Warszawa, dnia 12 marca 2019 roku

Marcin Żółtek
Prezes Zarządu

Jacek Tomasik
Członek Zarządu

Marek Sakowski
Członek Zarządu

Marian Kopa
Główny Księgowy Funduszu

4

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Dla Walnego Zgromadzenia
i Rady Nadzorczej Powszechnego
Towarzystwa Emerytalnego PZU
Spółki Akcyjnej

SPRAWOZDANIE Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU („Fundusz”), które zawiera:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- zestawienie portfela inwestycyjnego oraz bilans sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r.;

oraz sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.:

- rachunek zysków i strat;
- zestawienie zmian w aktywach netto;
- zestawienie zmian w kapitale własnym;

oraz

- dodatkowe informacje i objaśnienia; („sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe Funduszu:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Funduszu na dzień 31 grudnia 2018 r., finansowych wyników działalności za rok obrotowy zakończony tego dnia zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej

- podstawie przepisami wykonawczymi oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Fundusz przepisami prawa oraz statutem Funduszu;
- zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 12 marca 2019 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Międzynarodowych Standardów Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”);
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089 z późniejszymi zmianami) („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27 maja 2014 r., str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11 czerwca 2014 r., str. 66) („rozporządzenie UE”).

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy, są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Funduszu zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”), przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Spełniamy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IFAC. W trakcie badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Funduszu zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Wycena składników portfela inwestycyjnego Funduszu

Wartość bilansowa portfela inwestycyjnego Funduszu wyniosła na dzień 31 grudnia 2018 r. 158 786 tysięcy złotych i na dzień 31 grudnia 2017 r. 43 002 tysiące złotych.

Odniesienie do sprawozdania finansowego: zestawienie portfela inwestycyjnego, bilans – pozycja portfel inwestycyjny, wprowadzenie do sprawozdania finansowego – punkt 9.2 Wycena papierów wartościowych.

Kluczowa sprawa badania

Portfel inwestycyjny stanowi najistotniejszą wartościowo pozycję w bilansie Funduszu. W skład powyższego portfela wchodzi głównie aktywa notowane na aktywnym rynku.

Zgodnie z polityką rachunkowości Funduszu, opartą na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U z 2004 r. Nr 51, poz. 493 z późn. zm.), składniki portfela inwestycyjnego funduszu emerytalnego wycenia się w wartości rynkowej, z zachowaniem zasady ostrożności o której mowa w art. 7 ustawy o rachunkowości.

Przyjęcie przez fundusz emerytalny nieprawidłowych kursów wyceny dla notowanych papierów wartościowych może doprowadzić do istotnego zniekształcenia w sprawozdaniu finansowym funduszu.

Z powyższych względów obszar ten został przez nas uznany za kluczową sprawę badania.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Nasza reakcja

Nasze procedury badania z zakresu wyceny instrumentów finansowych obejmowały, między innymi:

- ocenę zastosowanych przez Fundusz metod wyceny składników portfela inwestycyjnego w świetle stosowanej polityki rachunkowości Funduszu, standardów rynkowych oraz wymogów prawnych i regulacyjnych, w tym ocenę co do spójności ich stosowania;
- ocenę zaprojektowania i wdrożenia wybranych kontroli wewnętrznych mających na celu weryfikację poprawności wyceny składników portfela inwestycyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli dziennego uzgodnienia przez Towarzystwo wartości aktywów netto Funduszu emerytalnego do niezależnej wyceny przeprowadzanej przez Bank Depozytariusz;
- uzgodnienie ilości składników portfela inwestycyjnego na dzień 31 grudnia 2018 r. do otrzymanego przez nas potwierdzenia z Banku Depozytariusza;
- niezależną wycenę wybranej próby składników portfela inwestycyjnego Funduszu i porównanie do wyceny Funduszu; wyjaśnienie ewentualnych istotnych różnic.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa za sprawozdanie finansowe

Zarząd Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU Spółki Akcyjnej („Towarzystwo”), pełniący dla Funduszu funkcję kierownika jednostki, jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz finansowych wyników działalności Funduszu zgodnie z ustawą o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Fundusz przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd Towarzystwa uznaje za niezbędną, aby zapewnić

sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Funduszu do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd Towarzystwa albo zamierza dokonać rozwiązania Funduszu, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla rozwiązania Funduszu lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Funduszu.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Funduszu ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jego spraw przez Zarząd Towarzystwa obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędem, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fakszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Funduszu;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych, oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;
- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Towarzystwa zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą

poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Funduszu do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundusz zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Towarzystwa informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Towarzystwa oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Towarzystwa wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

SPRAWOZDANIE NA TEMAT INNYCH WYMOGÓW PRAWA I REGULACJI

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Towarzystwa odpowiada za zapewnienie zgodności działania Funduszu z regulacjami ostrożnościowymi.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Fundusz przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach.

Celem badania sprawozdania finansowego nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Fundusz obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Fundusz, w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, które mogłyby mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy zabronionych usług niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego sprawozdania finansowego Funduszu uchwałą Rady Nadzorczej Towarzystwa z dnia 8 kwietnia 2014 r. oraz ponownie w kolejnych latach, w tym uchwałą z dnia 5 czerwca 2017 r. do badania rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. Całkowity nieprzerwany okres zlecenia badania wynosi 5 lat począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2018 r.

5

OŚWIADCZENIE DEPOZYTARIUSZA

Katowice, 12 marca 2019 r.

Działając stosownie do dyspozycji § 38 pkt. 2) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych – ING Bank Śląski S.A. jako Depozytariusz dla Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU (zwanego dalej Funduszem) oświadcza, że dane przedstawione w sprawozdaniu finansowym Funduszu za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., sporządzonego 12 marca 2019 r. są zgodne ze stanem faktycznym.

Skontaktuj się z nami

Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA

al. Jana Pawła II 24

00-133 Warszawa

801 102 102 pzu.pl/ikze
Opłata zgodna z taryfą operatora

